

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL. 53. No. 194.
1938. szeptember 1., csütörtök.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietară: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periodice sub No. 146—1938. Trib. Arad.

Nyugaton a helyzet...

Az Angliából érkezett hírekből kitűnik, hogy az angol kormány döntőnek tartja az elkövetkező napokat. A kormány két egymásutáni nap folytatta tanácskozásait, ami magabavéve is ritka jelenség Anglia politikai történelmében. A lapok talán soha nem írtak olyan kimerítően a csehszlovák problémáról, mint most s meg kell hagyni, hogy a gyakorlati kérdésekben rendkívül tájékozottak. Nem hiába kereste föl az elmúlt hetekben és hónapokban száz és száz angol-szász újságíró Középeurópát és főleg Prágát, nem hiába székelt az előkelő prágai szállodákban valóságos nemzetközi újságíróhad, annyi bizonyos, hogy Nyugateurópa tájékozottsága ma alaposabb, mint évekkel ezelőtt volt, amikor többnyire csak hozzávetőlegesen és másodkézből kapott jelentések alapján írtak nagy-néha dunai problémákról. Az angol újságok és politikusok pontosan ismerik a középeurópai kérdést — és éppen ezért föltűnő pesszimizmus és aggodalom jellemzi kommentárjaikat.

A nemzetközi közvélemény épp úgy, mint az egyes országok közvéleménye is szeret terminusokkal dolgozni. Most például a szeptember elején megtartandó nürnbergi nemzeti szocialista pártnapot jelölték meg annak a veszedelmes időpontnak, amikor az ellentétek kitörhetnek. Az angol lapok véleménye szerint Hitler rendkívül élesen meg fogja támadni Csehszlovákiát ezen a kongresszuson s valószínűleg népszavazást kér a szudétanémetek számára is, ha Nürnbergig nem történnek pozitív tények Prágában. Kétségtelen, hogy a hangulat néhány nap óta ismét kieleződött. Sir John Simon beszédét Németországban olyan hevesen visszautasították, mint eddig talán soha angol beszédet nem utasítottak vissza. A németek szerint a pénzügyi kancellár határozottan a prágai kormány oldalára állt, anélkül, hogy erre pozitív okai lettek volna. Így például örömmel üdvözölte a „harmadik prágai tervet”, amelyről azt sem tudta, hogy mi a tartalma és hasonló engedékenységet várt a szudétanémektől, pedig nem tudhatta, hogy az ünnepezt prágai terv valóban komoly engedményeket garántál.

Időközben lord Runciman is elkövet mindent, hogy a bonyodalmakat kibogozza. Ez alkalommal az angoloknak szent hétvégi pihenést sem tartotta be és vasárnap egy északcsehországi kastélyban meglepetésszerűen találkozott Henleinnel, akivel több óra hosszat tárgyalt. A szudétanémetek szükségének tartják leszögezni, hogy a lord volt az, aki Henleint a megbeszélésre kérte. Az a pénteken kiadott szudétanémet nyilatkozat, amely feljogosítja az önvédelemre a szudétanémet polgárokat, szintén éreztetni kezdi hatását, amennyiben vasárnap számos kisebb incidens történt a német városokban. Ezek az incidensek többnyire jelentéktelenek, de a mai felizgatott és döntő napokban minden apróságnak más visszhangja van, mint különben. A legutóbbi két német demars óta az európai külügyminisztériumokban lázas tevékenység uralkodik és Moszkva épp úgy bekapcsolódott a tárgyalásokba, mint București vagy Belgrád. Európa egyetlen izzó és forrongó tömeg s a helyzetet egyébként csilapítani akaró félfhivatalos német sajtónyilatkozat is kénytelen megállapítani, hogy husz év óta nem volt a kontinensen oly kritikus a hangulat, mint ezekben a napokban.

Mindezek a körülmények arra figyelmeztetnek, hogy a legnagyobb nyugalomra és hidegvérre van szükség a krízis kikerülése érdekében. A prágai kormány feladata, hogy megássa azt a medret, amelyen az egész európai igazalom levezetődhet. Egyetlen szavába kerül és a világ föllélegzik. Ha teljesíti a csehszlovákiai nemzetiségek követeléseinek lényegét és nem zárkózik el a kisebbségektől, akkor legalább átmenetileg adva van az az alap, amin nyugodtan tárgyalni lehet. Minden szem kissé

A demokratikus nagyhatalmak határozott fellépése elhárítja a háborus veszedelmet

Prága új javaslatát, a kantonrendszer megvalósítását sem fogadják el a szudéta-németek. — Az elutasító magatartás ellenére is tovább tárgyalnak Henleinék. — Elénken érdeklődik az Egyesült-Államok

Az angol kormány történelmi jelentőségű minisztertanácsa tegnap folyt le. Az egész világ vész-szafojtott lélegzettel leste, mit határoz az angol kormány, mert ettől az elhatározástól függött Európa békéje. Az angol kormány okulva 1914 tapasztalatain, amikor határozatlan magatartásával egyenesen megkönnyítette a világháború kitörését, most, az 1914 júliusánál sokkal súlyosabb helyzetben, világosan és kétséget nem tűrő módon tudatta, hogy Csehszlovákia megtámadása esetén nem marad semleges és katonai segítséget nyújt. Ez a világos és határozott állásfoglalás erősen enyhítette a feszültséget és lehűtötte bizonyos körök háborus lelkesedését. Bár a londoni határozat Európát ugyyszólván visszarántotta a háború szakadéka felé, még nem lehet beszélni arról, hogy a veszély teljesen elmúlt. A szudétanémet kérdésben a tárgyalások még nem vezettek eredményre és minden attól függ, vajon Henleinék milyen álláspontot foglalnak el az új csehszlovák ajánlattal szemben, amelynek tartalmát eddig még senki sem ismeri, de beavatottak mégis messzemenőknek mondják engedményeit. Annyi tény, hogy közvetlen veszély nincs s Anglia állásfoglalása, Franciaország és Oroszország határozott fellépése, továbbá Amerika azon szándéka, hogy a demokráciának minden körülmények között védelmére siet, mind olyan tények, amelyek remélni engedik, hogy a válságot sikerül megoldani. A világ szeme most Prágára irányul, ahol a tárgyalások második és döntő szakasza megkezdődött.

Prága állítólag hajlandó bevezetni a kanton- rend szeri

A tegnapi angol minisztertanácsban, mint londoni politikai körökben tudják, úgy határoztak, hogy a súlyos bonyodalmak elkerülése végett

az angol kormány a francia kormánnyal együtt újabb jegyzéket intéz a prágai és a berlini kormányhoz.

Az angol kormány, mielőtt bármiféle irányban nyilatkozatot tenné a csehszlovák kérdéssel, figyelembe vette Prágát, hogy milyen feltételek mellett hajlandó újból nyilatkozni. Londonban hivatalos helyen úgy értelmezik ezeket az újabb berlini megnyilatkozásokat, hogy Németország még a most folyó hatalmas arányú hadgyakorlatok befejezése előtt teljesen rendezni kívánja a szudétanémet kérdést.

A tegnapi minisztertanács egyhanguan támogatta azt a tervet, hogy Prágát a tárgyalások meggyorsítására, illetve a csehszlovák kormány által kilátásba helyezett engedmények gyors megadására szorítsák, viszont Berlint türelemre és jóindulatra intse. Londonban ma nem tudnak több mint két nappal előre jósolni. Jól értesült körökben

a legközelebbi két napon nem tartanak komoly bonyodalmaktól.

Enyhülés csak akkor következhet be, ha Henderson berlini angol nagykövete, aki még ma délelőtti repülőgépen visszatér Berlinbe, sikerül engedményeket elérni.

A tegnapi minisztertanács határozatait azonnal

megtáviratozzák az összes dominiumok kormányainak, ami a tegnapi minisztertanács rendkívüli jelentőségét biztosítja.

A Havas-iroda értesülése szerint jól tájékozott cseh körökben úgy tudják, hogy a cseh szlovák kormány újabb javaslatát a kisebbségi probléma megoldására vonatkozólag Benes köztársasági elnök megvitatta Runciman lorddal, Hodzsával, majd később közölték Henlein szudéta-német vezér megbízottal is. Állítólag a csehszlovák kormány újabb, jelentős engedményeket tett.

A Reuter-iroda tudósítása arról ad hírt, hogy a csehszlovák kormány új javaslata a svájci alkotmány mintájára készült és kantonrendszerrel óhajtja megoldani a csehszlovákiai kisebbségi kérdést. Gwatkin tegnap rövid látogatást tett a Prágában levő svájci konzulátuson és úgy tervezik, hogy az új javaslatokat előbb Kundt szudéta-német képviselővel fogják megbeszélni.

A Stefani-ügynökség a következőket jelent:

Nagy fontosságot tulajdonítanak annak a megbeszélésnek, amit Benes köztársasági elnök folytatott Kundt szudéta-német vezérrel és Sebekovski sajtófőnökkel. A találkozásnak

aggódva, kissé reménykedve Prága felé néz s a Moldva-parti város magatartásától várja a helyzet jobbrafordulását. Hodzsa miniszterelnök legutóbbi nyilatkozata buzdítás kíván lenni, hogy bizzunk az igazságos megoldásban. Nem ismerjük a Hodzsa által bejelentett „harmadik terv” tartalmát, de ha az tényleg messzemenő engedményeket tartalmaz, s tényleg számol a nemzetiségek elemi kívánságaival, akkor nem lehet ok a nyugtalanságra. A lapok az elmúlt két-három nap alatt sokat írtak Ruciman és Hodzsa állítólagos terveiről, amelyek

a svájci kantonális rendszerre hasonlító megyei alkotmány bevezetésére vonatkoznak. Ha tényleg komoly ez a terv, s olyan nemzetiségi megyék keletkeznek Csehszlovákiában, amelyekben a svájci mintára kiépített önkormányzat uralkodna, akkor a mi véleményünk szerint megszületett az alap, amin tárgyalni lehet. De ha nem így van s ha a világszerzte ismeretlenül magasztalt új terv szintén csak szemfényvesztés és nem számol a nemzetiségek követeléseivel, akkor az eljövendő hetekben valóban nehéz napoknak néz elé Európa.

A Katolikus Népszövetség ifjúsági tagozata

szeptember 4-én, vasárnap este 9 órakor az Iparos Otthonban, (Str. Consistorului) zászlószentelési ünnepség keretében díszelőadást rendez.

SZINRE
KERÜL

AZ ABBÉ

annál nagyobb fontossága lehetett, miután nyomban ezután Kundt és Sebekovski felkeresték Runciman lordot, majd Runciman fogadta a prágai francia követet. Közben a minisztertanács kétszer is összeült, hogy végleges formába öntse a csehszlovák kormány új javaslatát.

„Hitler és Henlein a békés megoldás híve...”

A német sajtó is nagy tudósításokban foglalkozik az angol minisztertanács határozataival. A Berliner Tageblatt érthetetlennek tartja, hogy olyan vitában, amely a csehszlovák területen élő németek természetadta jogához való ragaszkodását kívánja megoldani, miért vonják be minduntalan a német birodalmi kormányt. Az a beállítás, hogy a szudétákat a birodalomból kell befolyásolni magatartásukban, teljesen esztelen. Henlein különben éppen úgy óhajtja a békés megoldást, mint amennyire Hitler birodalmi vezér szintén a békés megoldás híve. A békés megoldás azonban nem jelent egyet a félmegoldással. A Völkischer Beobachter azt írja, hogy az angol kormány a csehszlovák helyzet ügyében olyan kötelezettségeket vállalt magára, amelyek sorsa döntő fontosságú. Ez a megoldás szükségessé teszi azonban, hogy Prága figyelmét felhívják a helyzet komolyságára és figyelmeztessék arra, hogy vegyék komolyan alapul úgy a szudétanémet követeléseket, mint az erre vonatkozó angol tervet.

Párisi jelentés szerint a francia sajtó érdeklődésének középpontjában is főként a londoni nagyfontosságú tanácskozások állanak. Az Oeuvre szerint Henderson berlini nagykövet csupán mérsékelt hangon megfogalmazott emlékiratot fog majd átadni Berlinben. Ebben

felkéri az angol kormány Hitler kancellárt, hogy békülékeny szellemben érvényesítse befolyását a szudétanémetekre.

A csehszlovákiai lapok szerint a londoni közönség a sajtóval szinte egyöntetű állásfoglalás alapján, ezidőszereint be van állítva a háborúra. Ami a prágai helyzetet illeti, ugylátszik

a szudétanémetek nem fogadják el ugyan az új javaslatot, de hajlandók állítólag hozzájárulni az átmeneti megoldáshoz,

amelynek ideje alatt tovább folytatnák a tárgyalásokat. Azt hiszik a feszültség legkésőbb holnap éri el a tetőpontját, amikor

elválik milyen hatást tett Berlinben Chamberlain angol miniszterelnök üzenete

és amikor Henlein teljes egészében elutasítja a csehszlovák kormány harmadik ajánlatát, amivel felégetne ugyan maga mögött minden utat, mégis módot nyújt a további tárgyalásokra. Lehet azonban, hogy Hodzsa miniszterelnök rendelkezik egy negyedik ajánlat felett is és megtörténhetik az is, hogy a tárgyalások végleges megfeneklése esetén nyíltan London veszi kezébe az ügyek intézését. Valószínűnek tartják, hogy a szudéták a nürnbergi pártnapig kihúzzák a döntést és akkor Hitler beszédében adja meg a végleges választ. Mindez azonban csak feltevések.

Az új javaslat és a szudétanémetek

A Reuter-ügynökség jelentése szerint a szudétanémetek álláspontja a csehszlovák kormány új javaslatával kapcsolatban még ismeretlen, de bizonyosra veszik, hogy a pártvezetőség előzetes tanulmányozás nélkül nem fogja visszautasítani a javaslatot. Politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak annak, hogy az új kormányjavaslatról parthatározat alapján tárgyaljanak. A prágai kormány javaslata széleskörű lehetőséget nyújt az elvi vitára, miután elfogadja Henlein karlsbadi beszédének 8 pontját. Ha a szudétanémet vezetők meg tudnak egyezni egymással, úgy egészen bizonyos, hogy rövidesen sor kerül a javaslat részleteinek megbeszélésére.

A csehszlovák újságírók egyesületének ve-

zetősége különben felhívást intézett tagjaihoz, és a csehszlovák újságírókat a legszigorubb önmérsékletre szólítja fel,

mert az állam érdekei azt kívánják, hogy a sajtó mérsékelt magatartást tanúsítson a nemzetközi eseményekkel szemben és tartózkodjék az olyan cikkek közzétételétől, amelyek a külföldi államok becsületét sértik.

A Manchester Guardian diplomáciai levelezője részleteket közöl a német külügyminisztériumnak

Oroszország haladéktalanul Csehszlovákia segítségére siet — jelentették ki Moszkvában a német nagykövetnek

Az általános feszültség növeléséhez kétségtelenül hozzájárultak azok a hírek is, amelyek a külföldi, különösen az angol sajtóban láttak napvilágot. Ezek szerint a moszkvai német nagykövet megjelent a külügyi népbiztosságon és ott feltette a kérdést, hogy mi lenne Moszkva magatartása abban az esetben, ha Németország a csehszlovák helyzet alakulásával kapcsolatban intervencióra határozna el magát.

A londoni lapok szerint a válasz rendkívül határozott volt és nem hagyott semmi kétséget afelől, hogy minden katonai jellegű intézkedés, amely Csehszlovákia ellen irányulna, azonnal maga után vonná a szovjet és Csehszlovákia között fenálló szerződéses kötelezettségnek érvényesítését. Ez pedig azt jelenti, hogy Oroszország egy ilyen esetben haladéktalanul Csehszlovákia segítségére sietne, Franciaországgal egyetemben.

Anglia léggyveres segítséget nyújt Franciaországnak

A Daily Mail a helyzettel foglalkozva, a következőket írja: A kormány tegnapi tanácskozásán különösebb figyelemmel foglalkozott lord Runcimannak azzal a jelentésével, amely szerint

a szudéta-németeket egy külföldi állam kormányja irányítja. Ez a külföldi állam engesztelhetetlenségre és hajthatatlanságra utasítja a szudéta-németeket.

Lord Runciman közölte az angol kormány nyal, hogy egy pillanatot sem szabad elvesztegetni annak a súlyos veszélynek az elhárítására, amelyet Németország tervez Csehszlovákia ellen és amelynek megvalósításával lángba boríthatja Európát.

Az angol sajtó tudni véli azt is, hogy a

Belgrádban, Moszkvában, valamint a román fővárosban tett állítólagos lépéséről. A lap tudni véli, hogy a német kormány közölte a jugoszláv és román kormányokkal: Ha a szudétanémet kérdés rövidesen nem oldódik meg, akkor Németország erőlyes kezdeményezésre szánja el magát. A cikkíró szerint a bucuresti német követ még kijelentette, hogy amennyiben Franciaország Csehszlovákia mellett beavatkoznék egy esetleges konfliktusba, Németország Franciaországot támadó államnak tekinti.

keddi angol minisztertanács a francia kormány felkérésére a következő határozatot hozta:

Az angol kormány elhatározta, hogy teljes katonai segítséget és támogatást nyújt Franciaországnak abban az esetben, a mennyiben Franciaország kötelezve érezné magát, hogy Csehszlovákiának egy német birodalom részéről ért támadás esetén segítséget nyújtana.

Az Egyesült-Államok a békéért

Természetes, hogy az Egyesült-Államok kormánya és közvéleménye nem nézi közömbösen azokat az eseményeket, amelyek Európában békéjét felborítani készülnek. A Reuter-iroda jelentése szerint Washingtonban lehetségesnek tartják, hogy

Roosevelt elnök vagy személyesen, vagy Hull külügyminiszterrel együtt intő szót intő közvelelő Berlinhez és Prágához a béke fenntartása érdekében.

Ez a lépés már akár a legközelebbi napokban is megtörténhetik.

Roosevelt különben nyomban Washingtonba való megérkezése után hosszasan tanácskozott Hull külügyminiszterrel az európai helyzetről. Biztosra veszik, hogy az elnök rövidesen ismerteti Amerika álláspontját a csehszlovák kérdésben. Egyébként

az Egyesült-Államok kormánya újabb 200 millió dollárt kér a törvényhozástól tegy-verkezési célokra.

Az amerikai munkásszövetség értekezletén az elnök kijelentette, hogy az európai helyzet igen komoly, sőt fenyegetőnek mondható. Az amerikai munkásszövetség a világbéke megvédése érdekében száll síkra.

Marasztaló ítéletek a Janota — Crisan-ügyben

Janotát és Crisán 8-8 havi börtönbüntetésre ítélték

Az aradi törvényszék Dabija—Ciorapciu tanácsa szerdán délelőtt hozott ítéletet a nagyérdekességi Janota—Crisan bűnügyben. Mint köztudomású Janota loant hatóság félrevezetése, illetve bűnpalástolás címen állították vádlottként a törvényszék elé és Janota loant volt gyermekkorházi gondnokot, akit már jogerősen két esztendei nehéz börtönrre ítélték, a fenti bűncselekményekre való felbujtással vádoltak. A perbeszédnek során Palincaş loan Crisan védője azt akarta bizonyítani, amit Crisan az egész tárgyalás tartama alatt hangoztatott, hogy a gyermekkorházi betörést Crisan Teodor követte el. Gherman Danet dr. pedig, aki Janotát képviselte, azt igyekezett bizonyítani, hogy a betörésnek Crisan az elkövetője ennél fogva Janota ártatlan, ártatlan tehát a bűnpalástolásra való felbujtás büntetésében is.

A törvényszék mai ítéletében nem fogadta el az ügyvédek védekezését. Leszögezte Dabija elnök, hogy a betörést senki más nem követhette el, mint Janota, éppen ezért bűnösnek mondta ki Crisan Teodort a bűnpalástolás és hatóság félrevezetése ügyében és nyolc börtönrre ítélte, amelyből 4 hónapot és 4 napot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. Janota loant ugyancsak bűnösnek mondotta ki a törvényszék és őt is nyolc havi börtönrre büntette.

Az ítéletkihirdetés után hozott döntést a tör-

vényszék Janota loan perújrafelvételi ügyében is és a perfelvételi kérelmet elutasította, indoklásában a törvényszék hivatkozik Crisan ügyére, amelyben ismét bebizonyosodott, hogy Janota követte el a gyermekkorházi betörést.

Három hónapos a nemzetgazdasági minisztérium

Most három hónapja létesült a nemzetgazdasági minisztérium, ez a nagyfontosságú kormány szerv, amelynek működése hatásaiban szinte első perctől kezdve érezhető. Mitita Constantinescu, aki a Banca Națională kormányzója is, szakértelemmel, széles látókörrrel és nagy tudással irányítja a nemzetgazdasági minisztérium munkáját és ezzel az ország gazdasági és pénzügyi életét.

Csü örökön temetik Karinhy Frigyes

Budapestről jelentik: Karinthy Frigyes holttestét csütörtökön délután 4 órakor temetik el a Kerepesi uti temető halottasházából a magyar főváros által adományozott díszsírhelyre.

Visszanyerte szabadságát Iosif Vulpe voltalpolgármester és munkakamarái kormánybiztos

Temesvárról jelentik: A temesvári tábla ma foglalkozott Vulpe Iosif volt alpolgármester, volt munkakamarái kormánybiztos szabadlábrahelyezéséről. A déli órákban hirdették ki a táblai döntést, amely szerint elrendelték Vulpe Iosif aznapi szabadlábrahelyezését.

A táblai döntés a délutáni órákban érkezett Aradra, ahol dr. Barbateu Teodor nyomban közölte a végzést az ügyészség főosztályával, úgyhogy után Vulpe Iosifot a szokásos formák megjelölése után szabadlábrahelyezték.

Az állandó mosás

nem árt a bőrnek, ha Ön

NIVEA-Gyermekszappan

használ. Ez a kellemes zsírsanyagot tartalmazó szappan pompás és könnyű habot ad, amely a pórusokat alaposan megtisztítja. Ugyanakkor a NIVEA-gyermekszappan a bőrt erősíti és ellenállóbbá teszi.

Kapható minden gyógyszerárban, droguériában és illatszertárban. Ár: Lel 20.—

Iorga tanár nagysikerű előadása a nemzetközi történelmi kongresszuson

Zürichből jelentik: Ma kezdődött meg Zürichben a történelmi kongresszus, amelyen 50 ország képviselteti magát. Románia képviselőjében Iorga tanár, Oprescu tanár, Rosetti tábornok (utóbbi két fő Bucurestiből), Lupas, Mironescu és Panaitescu tanárok (Kolozsvár), valamint Nistor Cerba tanár (Cernovitz) vesznek részt a kongresszuson. A nagygyűlés alelnökének Iorga Nicolae tanárt választotta meg.

Ma délelőtt Iorga tanár „A történelem folytonossága” címmel nagyhatású előadást tartott me-

lyen jelen volt a hivatalos kiküldötteken kívül, Guranescu, Románia meghatalmazott minisztere is. Előadásában rámutatott arra, hogy milyen az igazi és milyen a költött történelem. Végül párhuzamot vont a szászok és románok között.

A tapsviharral fogadott előadás után vita következett, amelynek során a kongresszus elnöke meleg szavakkal köszöntötte Iorga professzort. Iorga professzor — mondotta — nemcsak nagy történész, de ő maga történelmet is csinál.

Henry A. Hohler budapesti angol sajtóattasé magánlátogatása Aradon

Nagyváradra utazik innen a sajtó-diplomata

Érdekes látogató érkezett az elmúlt nap folyamán Aradra. Amint az Aradi Közlöny röviden megemlékezett már róla, Jugoszláviából Temesvárra érkezett Henry Alfred Friedrich Hohler, a budapesti angol követség sajtóattaséja, aki jelenleg keleteurópai tanulmányuton van. Az érdekes látogató temesvári látogatásainak befejeztével Aradra jött, s itt a Központi Szálló 17. számú szobájában szállt meg. Az angol sajtóattasé a városban több látogatást tett közismert személyiségeknél, majd ebédre dr. Magier Andrei ortodox román püspök látta vendégül vendégszerető asztalánál. Látogatást tett Popovici Nicolae dr. professzornál is, akinek társaságában szerdán délután tanulmányozta a várost.

Hohler sajtóattasé az Aradi Közlöny munkatársának kérdéseire a következőket mondotta:

— Magántermészetű tanulmányi kiránduláson vagyok, itt lételemnek semmiféle hivatalos jellege és célja nincsen. A város és környéke igen szép, akikkel csak beszéltem, mindenki a legelőzékenyebben fogadott és mondhatom, hogy csak kellemes emlékekkel megyek tovább. Holnap utazom Nagyváradra, majd újra el kell foglalnom hivatali állomás-helyemet.

Érdekes egyébként, hogy a budapesti angol sajtóattasé aki különben pompásan beszél anyanyelvén kívül franciául és németül, csaknem tökéletesen tudja kifejezni magát magyarul is.

A városi főorvos intézkedése alapján szerda reggel bezárták a Dacia kávéházat, éttermet és szállodát

A temesvári egészségügyi felügyelő személyes vizsgálat után helybenhagyta a főorvos intézkedéseit. — Hivatkozással az előrehaladott javítási munkálatokra, az étterem megnyitásának engedélyezését kéri a Dacia tulajdonosai

Szombaton foglalkozik az egészségügyi bizottság a bezárt vendégipari üzem ügyével

Szerdán a kora délelőtti órákban Cotioiu Romuald dr. városi főorvos magához kérte Lust Ferenc dr. hatósági orvost, akivel közölte, hogy három nappal ezelőtt hozott határozatára, amellyel a Dacia kávéház, szálloda és étterem 21 napra történt bezárását rendelte el és amelynek végrehajtását kedden ideiglenesen felfüggesztették, most már haladéktalanul végrehajtani kívánja. Cotioiu dr. arra az álláspontra helyezkedett, hogy az egészségügyi hatóság döntése, éppen a

közegészség védelmét szolgáló jellege miatt, csak birtokon kívül felelősséget vállalhat.

Ha valamely vállalkozásról azt állapítjuk meg, hogy ártalmas a közegészségügyre, nem folytathatja ilyenformán veszélyes tevékenységét amíg a felelősség el nem dől. Ennek megfelelően

a főorvos utasította dr. Lust Ferencet, hogy azonnal zárja le a Dacia vendégipari üzem helyiségeit és az ajtókat lássa el hivatalos pecséttel.

Intézkedéseiről értesítette a főorvos a rendőrséget is, ahonnan dr. Lust Ferencel együtt Dumitrachescu rendőrtiszt, Sava bűnügyi nyomozó, valamint több rendőr jelent meg a Daciában. Amikor a hatósági közegek közölték a főorvosi hivatal legújabb rendelkezését, az üzem tulajdonosai: Leipnicker Andor, Zsédely István és Scheer Elemér tiltakozást jelentettek be, de ennek ellenére megkezdődött a bezárási határozat végrehajtása. A rendőrtiszt udvariasan felkérte a kávéházban tartózkodó vendégeket, hogy hagyják el a helyiséget, a szálloda lakóival pedig közölte, hogy este 8 óráig kell tartózkodniuk szobáikat. Ezután

megtörtént az összes kávéházi és éttermi helyiségek lepecsételése és csupán egyetlen ajtót hagytak nyitva, hogy a belső javítási munkálatokat végző munkások szabadon közlekedhessenek.

Lust Ferenc dr. valamint a rendőrség képviselője jegyzőkönyvet készítettek a hivatalos eljárásról és ennek egy példányát átadták a Dacia vendégipari üzem tulajdonosainak.

Időközben Aradra érkezett dr. Buteanu Nicolae temesvári egészségügyi felügyelő, aki személyesen vizsgálta meg a Dacia körül kialakult helyzetet. Buteanu dr. megjelent a Dacia helyiségeiben és vizsgálatának eredményeképpen teljes egészében jóváhagyta a városi főorvos rendelkezéseit. Az egészségügyi felügyelő látogatása után a bezárt vendégipari üzem tulajdonosai újabb kéréssel fordultak a városi főorvosi hivatalhoz arra nézve, hogy mivel a javítási munkálatok az éttermi üzemen már befejezés előtt állnak,

engedjék meg számukra legalább az étterem újbóli megnyitását.

Ebben az ügyben az egészségügyi bizottság dönt, amelynek szerdára összehívott rendkívüli ülését a megjelentek létszámának elégtelensége miatt szombatra halasztották. Cotioiu Romuald dr. különben a Dacia bezárásának egész komplexumát az egészségügyi bizottság elé terjeszti.

Gandhi súlyos beteg

Londonból jelentik: India szabadságharcának hőse, Mahatma Gandhi súlyos betegen fekszik és állapota aggodalmat keltő. A Mahatma néhány hónap előtt levelet írt angliai barátainak és megígérte, hogy 10 hónapon belül meghal.

Moszkva cáfolja a Stalin elleni merénylet híreit

Londonból jelentik: A moszkvai külügyi népbiztosság hivatalosan cáfolja azt a hírt, hogy Sztalin gépkocsi összeütközés alkalmával kartörést szenvedett volna és hogy két testőre életét vesztette. Hasonlóképp cáfolják a Sztalin ellen elkövetett állítólagos merénylet híreit is.

URANIA premier mozi SZENZÁCIÓS kettős PREMIER műsor!

Ha merészlő lovasszereplők és izgalmas vadászatok ezer küzdelmekben keresztesül.

DICK FORAN

az évek óta a legizgalmasabb filmje

I. VERSENYFUTÁS A HALÁLLAL

II. Az eladók királya

A székely-mosolyu

Joe Brown

kenyér és kenyérszóró virágjára.

CORSO: 5, 7.15 és 9.30.

Tel.: 2065.

Ma premier!

6 holttest vezeti MR. MOTOT

GENGHIS KHAN SIRJA

rablóinak leleplezéséhez. Főszerepben: PETER LORRE

Kiegészítő műsor: Bolondok parádéja: 3 Ritz Brothers és Alice Faye

Beszélgetés Olivecrona professzorral néhány érdekes esetéről

KARINTHY Frigyes tragikus halála fájdalmasan aktuálissá teszi az alábbi intervjút, amelyben világhírű egykori orvos-professzora, a zseniális OLIVECRONA nyilatkozik szenzációt keltő agyműtéteiről.

H. G. Wells világhírű regényében, ahol a jövő emberiségéről ír, unokáink unokáinak külsejére elsősorban azt tartja jellemzőnek, hogy a fejük felső része, a koponyájuk megnyulik. Olivecrona professzor, a világ egyik leghíresebb agysebésze nemcsak koponyája belső tartalmát tekintve, de külső alakjára nézve is magasabbrendűen kifejlődött „superman” típus. Nála igazán az agy dominál. Aki vele szemben ül, először boltozatos koponyáját veszi észre, aki beszélni hallja, csillogó szellemét, ő maga pedig nap-nap után, reggel kilencről egyig nyitott agyakban válik. Sokat írtak már róla a világ minden táján, pedig egyike a világ legnehezebb intervjualanyainak. De most ritka jó kedve van és mikor arra kérem, hogy érdekesebb eseteiről beszéljen, nevetve válaszol:

— A legérdekesebb eseteimről jut eszembe egy emberbaráti kötelességem. Mint hölgyet elsősorban figyelmeztetem, hogy ne bizalmaskodjon a kutyákkal, bármilyen „aranyosak”. Mert képzelje el, egyik legérdekesebb esetem egy lapp lány volt, akinek egyszerre irtózatossan elkezdett fájni a feje. Képzelteti, menyire fájt, hogy egy szánkóra tették és doktorhoz vitték. A doktor agydaganatra gyanakodott és így került a lány hozzám. Mikor a koponyacsontját leemeltem, magam is szinte megremültem, pedig nem vagyok ijedős természetű. A lány agyában csak egy nyüzsgött egy fészekalja kukac!

— Persze kiemelték a kukacos agyrészt és ugyanúgy kezeltük, mintha közönséges agydaganatot operáltunk volna ki és a leány meg is gyógyult. Persze az is kiderült, hogy mitől kapta ezt a kicsit különleges betegséget. A lappok általában nagyon szeretik a kutyákat, amelyek nélkül szinte élni se tudnának. Együtt is laknak velük, de valahogy mégis megőrzik a távolságot. Kivéve a szóbanforgó lapp hölgyet, aki már egyszer volt egy kontinensi utazáson és azóta sokkal civilizáltabban és előkelőbben viselkedett. Például volt egy kedvenc kutyája, amelyet bevett maga mellé az ágyába, simogatta és csókolgatta, már ahogyan a kontinensen tanulta. Így kapta az agyába a kukacokat, mert ez az egyetlen lehetséges módja! Ha valaki megcsókolja a kutyát, vagy egy tányérból eszik vele.

— Szóval, figyelmeztetem a hölgyeket, hogy kissé egészségtelen a kutyákkal bizalmaskodni — fejezi be Olivecrona professzor a lapp lány esetét, de rögtön másiktól jut eszébe.

— A vicces papról is sokat beszéltek annakidején. A tiszteletes ur egyike volt Svédország tiszteletes méltó, sőt kissé merev prédikátorainak. Példás életet élt, egy viccet már csak azért sem mondott soha, mert meg se értett egyet se. Szóval egyszer csak ez a tiszteletes ur fantasztikus változáson ment át. Először csak az ismerőseinek mondott vicceket, de milyenek! Képzelték, hogy meg volt lepve mindenki.

— Az igazi botrány azonban akkor tört ki, amikor

a tiszteletes ur egyik fenékfől prédikációját hirtelen félbeszakította és más témára tért át! Elmesélt egy pikáns viccet! A szószékéről... Az esetnek nem lettek rögtön komolyabb következményei, mert a hallgatóság szinte egyértelműen nem vett tudomást az incidensről, amikor a pap tovább prédikált. A helyzet azonban lassan tarthatatlan lett. A szerencsétlen ember iszonyu feigörcsöktől szenvedett, amelyeknek enyhülése viszont azzal járt, hogy bárhol volt, teljesen gátlásmentesen elmondott mindent, ami eszébe jutott. Higye el, nem mindig a legilledelemesebb dolgok jutnak az ember eszébe. Pszichológiailag érdekes kísérlet lett volna tovább figyelni a betegség menetét, de miután az orvosi vizsgálat kétségen kívül megállapította, hogy agydaganatról van szó, a papot idehozták a Serafimer kórházba.

— Az agydaganat kioperálása után megszűntek irtózatossá feigörcsei, de különös, szabados lelkiállapota is és most, bár természetesen egy más vidéken, ismét buzgó hirdetője az erkölcsös életnek. Figyelmeztetem, hogy ez roppant erkölcsös és tanulságos történet volt, mert kiderült belőle, hogy erkölcsatlennak és szabadosnak lenni agydaganatos, beteg állapot — állapítja meg mosolyogva a professzor.

Olivecrona derűje ragályos. Képtelenség komoly kérdéssel folytatni a beszélgetést.

— Szóval a frivolitás operálható betegség. A butaságot nem tudja operálni, professzor ur?

— Nem, sajnos. A butaság nem pozitívum, még annyira sem, mint egy agydaganat, hanem ür, légüres tér, a semmi. Ezt nem lehet le-, vagy kioperálni.

Ugyátszik azonban, ez a tény nagyon elszomorítja Olivecrona professzort, már sokkal kevésbé jókedvű és például nem hajlandó elmesélni, hogy hogyan is volt az a titokzatos oroszországi utazása, amikor állítólag Sztalint kellett megoperálnia. Erről nem nyilatkozik. A legenda szerint hat, Sztalinhoz nagyon hasonlító szakállas oroszot kellett három nap egymásután megoperálnia, mert a szovjet-cár így akarta egyhatodára csökkenteni egy halálos mérénylet lehetőségének esélyeit.

Mikor bucsuzól képet kérek tőle, akkor azt mondja:

— Csak olyan képet adok, ahol az asszisztensem-mel vagyok.

Dr. Bolzár Éva

Férfi divatszövetek

nagy választékban érkeztek!

ISKOLAI, valamint SPORT-SZÖVETEK és szabókellékek rendkívüli olcsó árban!

I. GRÜNBERGER

Arad, Bulev. Regina Maria 12. (Fischer Eliza-palota)
CONSUMI és INLESNIREA TAG

Életbelépett a nyomdai termékek ellenőrzéséről szóló törvényrendelet módosítása

Bucurestiből jelentik: Iamandi igazságügyi miniszter tegnap átnyújtotta Öfelsége II. Carol királynak azt a törvényrendeletet, amely a nyomdai termékek anyagi forrásainak ellenőrzéséről szóló törvényrendelet 11-ik szakaszának módosítására vonatkozik. Valamennyi sajtótermék, amelynek példányszáma nem haladja meg a 7500-at, nem tartozik részvény társasággá átalakulni. Az érdekelt laptulajdonosok bizonyítékokkal ellátott kérvényt tartoz-

nak benyújtani, amelyben igazolják, hogy lapjuk hány példányban jelenik meg. A kérvényeket a propagandügyi minisztérium véleményezi, mint a legmagasabb véleményező fórum. Az ilyen vállalatok tartoznak bevételeiket és kiadásait könyvelésben nyilvántartani. A könyvelési adatoknak tartalmazni kell továbbá az előfizetők számát, a fizetett közlemények értékét, az eladott példányszámok értékét és a lap előállítására felhasznált papír mennyiségét. Az ily módon vezetett könyveket félévénként, tehát január 30-án és július 30-án a propagandügyi minisztérium fogja ellenőrizni. Azok a sajtóvállalatok, amelyek példányszáma időközben az előírt határt túllépi, automatikusan tartoznak részvénytársasággá átalakulni. Azok a sajtótermékek, amelyeket az állam ad ki vagy amelyek az állam felügyelete alatt készülnek, mentesek az ilyen bejelentési kötelezettség alól.

Intreprindere mare

caută absolvenți ai școlilor de conductori tehnici, cu o bună pregătire în specialitatea mecanică. Salariu între 7.000 până la 9.000 lei, lunar.

Oferte însoțite de curriculum vitae, transmise agenția de publicitate

CAROL SCHULDER,

București, strada Eugen Carada 2, sub Conductorii tehnici.

Hitler „szürke eminenciái”

Még Hitler májusi római látogatása alkalmával történt. A kvirináli királyi pályaudvar dírmében Hitler vezér és kancellár bemutatta a kancellár kísérete tagjait. A Führer vezérkarának helyében szerényen huzódott meg egy kövérkés, pizposzgás arcú férfi. A bemutatkozáskor ennyit mondott: Sepp Kannenberg, Reichsführers Küche, Chef, a birodalmi vezér és kancellár konyhafőnök.

Kevesen tudják, hogy Sepp Kannenberg akkora Hitler legszűkebb környezetéhez tartozott, amikora német birodalom jelenlegi vezérének csak törhetetlen akaratereje és kitartása volt a marsallbotjama pozíciójához. Ismeretségük a letört Kapp-puccs idejéből, 1923-ból datálódik. A puccs leverése után Hitlernek menekülnie kellett, egyik hívének, a mostani kancellári konyhafőnöknek talált menedéket. Az addigi egyszerű bajtársi viszony a legbensőbb barátsággá fejlődött, az érzelmek a vezér és kancellár fokozatos emelkedésével semmit sem veszített erejéből.

Ha Hitler társaságában vesz részt a legnyilvánosabb falatoknál szolgálják fel, a háttérben diszkrétan előtűnik Sepp Kannenberg jótáplált alakja a személyesen teszi gazdájá elé a spárgafőzeléket, vagy a tojás omlettet. A világtörténelmi jelentőségű római látogatáskor is csak azt foglaltatott el Hitler, amit konyhafőnöke személyesen készített számára. A német birodalom fontos posztján álló Sepp Kannenbergről anyagilag sem feledkezett meg Hitler Adolf, a Reichsführers Küche-Chef-nek tisztes jövedelme van.

A másik szürke eminencia a Führer környezetéből, Heinrich Hoffmann birodalmi hírfényképező. Ő is, mint Hitler egykori ismerőse jutott el mai állásába. Barátságuk még régebbi, mint Kannenbergé. Az összeomlás után Hitler Adolf a weimari Németországba ment a Bajorországban, a müncheni sörházakból indította el utjára a nemzeti szocializmust. Az úgy látszik kitűnő jótevéséggel megáldott Heinrich Hoffmann azonnal a nemzeti szocializmus hívévé szegődött és amikor Hitler Adolf 1933. január 30-án Hindenburgtól megkapta a kormányalakítási megbízatást, Heinrich Hoffmannnak is felkelt a napja. Most állami hivatalba került és magas fizetést húz a német kincstártól. Ő a német birodalom képpropaganda hivatalának főnöke. Nyilvános alkalmakkor előjoggal rendelkezik, megakadályozhatja, hogy más is készítsen felvételeket ünnepségekről, katonai felvonulásokról. Magánalkalmakkor pedig csak ő van jelen. Hitler berlini palotájába főleg berchtesgadeni nyaralójába Heinrich Hoffmannon kívül más fényképész nem léphet be. A Führerről készített felvételek terjesztésének díjai, valamint annak az albumnak az eladásából származó jövedelmek is, amelyet a birodalmi hírfényképező Heinrich Hoffmann egykori cimborájáról készített fényképekből áll és amely egyetlen német család asztaláról nem hiányzik, magas fix fizetésen kívül terjedelmes vagyont biztosítottak már eddig is a husz év előtti müncheni fényképésznek.

A világsajtó naponta tele van a harmadik birodalom vezérkara tagjainak nevével: Göring, a második Führer, Göbbels propagandügyi miniszter, az egykori újságíró, aki sehogy sem tudott elhelyezkedni a berlini Ullstein-lapoknál, Rosenberg a párt ideológiai szakértője és Ribbentrop, a volt a pezsgőgyáros diplomata nevét minden valamire való újságban olvashatjuk. A két szürke eminencia, aki a nemzeti szocializmus „hőskorában” már a mai német államfő ismerőse volt, szerényen meghuzódik a háttérben s így szolgálják volt barátjukat. A történetírás kétségtelenül nagy jelentőséget fog tulajdonítani személyüknek, főleg Sepp Kannenbergnek, mert ha igaz az, hogy „mondd meg, mit eszel és tudom, hogy ki vagy”, kétségtelen, hogy nem könnyű mesterség Hitler szakácsának lenni, Sepp Kannenbergre minden bizonnyal hivatkozni fog az oknyomozó történelem.

PAAL JÁNOS.

Őszi ruhákat, kabátokat test, tisztít

Alexandru KNAPP Sándor
modernül berendezett vállalata

Str. Bratranu 2-4. szám. Minorita-palota.
Ep. Radu 10.

„MATUZ“-féle csillárok kizárólagos eladási helye, eredeti gyári áron. Szeptember hónapban minden csillárhoz INGYEN adunk valódi „TUNGSRAM“ égőket. SZABÓ ALBERT
A csillárok díjmentes felszereléséről is gondoskodunk. üveg és porcellán nagyáruháza.
Továbbá készpénz árak mellett 6 havi részletre kiszolgálunk.

„Nooit aan de koningin raken!“

Hollandia fejedelmi pompával, nyolc napon át ünnepli Wilhelmine királynő trónralépésének negyvenedik évfordulóját

Amíg a hadakozó nagyhatalmak elsorvadtak, a békés „kis“ Hollandia a kultúra és gazdagság legcsodásabb korszakát éli

Párisból jelentik: Augusztus 31-én telt 40 éve annak, hogy Wilhelmine holland királynőt megkoronázták. Alapjában már közel 50 éve, 1890. november 23-án került a trónra. Ekkor halt meg ugyanis apja, I. H. Vilmos. Hivatalosan azonban csak 18 éves korában vette át az uralmat s addig helyette az özvegy anyakirályné, Emma régenskedett. Jogilag tehát 1940. novemberében lesz az ötvenedik, valójában pedig augusztus utolsó napján a 40-ik évforduló.

Hollandia a jubileum megünneplésére rendkívüli, nagyhatalmi helyzetének megfelelő pompával készül. A „csöpp“ Hollandia ugyanis a világ egyik legjelentősebb gyarmatbirodalma s a holland nyelv, amelyet 60 millió ember beszél, fontossági sorrendben általában az ötödiknek számít az angol, a francia, a német és a spanyol után.

Már hetek óta folyik az ország fellobogozása. A dinasztia éppen olyan népszerű Hollandiában, mint Svédországban vagy Angliában s az uralkodó család teljességgel felüláll a pártpolitikai vagy ideológiai harcokon. Ezért a lakosság minden rétege egyforma lelkesedéssel vesz részt az ünnepségen. Tízezer és tízezer munkás dolgozik csupán a számtalan lobogó elkészítésén s az ünnep estéjén millió lámpák gyulladt ki az egész országban. Az ünnepségek egyébként nyolc napig, augusztus 31-től, szeptember 7-ig fognak tartani. Ez utolsó napon a királynő bevonul Amszterdamban, éppen úgy, mint koronázásának napján is.

A bevonulás pillanatában 50.000 fehér galambot bocsátanak a levegőbe, mint az ország állandó békéjének és fejlődésének jelképeit. A királyné ugyanis a négy évtizedet a béke legteljesebb megőrzésével látározta végig s az ország körül dúló világháború Hollandiára csak annyiban hatott ki, hogy a fegyverszünet megkötése után Troelstra szocialistavezér köztársasági akciót kezdeményezett. Ezt az ezredek fellázításával akarta elérni. A királynő azonban egy méltóságteljes gesztussal

egyszersmindenkorra leszerelte a mozgalmat. Az akkor még csak 9 éves Juliánna trónörökösnővel a karján gyalog kiment a nép közé, befordult a kapuján s erre a katonák a következő kiáltásba törtek ki:

— Nooit aan de koningin raken!... Ne érintsetek a királynőt!

Ezzel a köztársasági mozgalom befejeződött, illetve az igazi holland a maga országát köztársaságnak érzi és így beszél róla:

— In onze gekroonde republiek... a mi megkoronázott köztársaságunkban!

VILMA, hollandiai királynő

A béke e korszaka alatt Hollandia a legcsodálatosabban fejlődött. Ma földművelése az első a világon, kultúrája a legelső közé tartozik, az egész ország elektrifikálva van, s tömegmészárlás helyett kiszáritották a Zuyder-tavat, ami a század legnagyobb közmunkája volt.

A nemzetkisebbségi nyelven való oktatás rendezése

A tanfelügyelők a napokban utasítást kapnak

A Rador jelentése szerint a közoktatásügyi minisztérium a nemzetkisebbségi főkörmánybiztossággal karöltve azon a tervre dolgozik, amely szerint a nemzetkisebbségek által lakott vidékeken, a nemzetkisebbségi tanulók által látogatott iskolákban bevezetik a nemzetkisebbségi nyelveken való oktatást. A jövőben is fentartják azokat az állami elemi- és középiskolákat, ahol nemzetkisebbségi nyelven oktatják a tanulókat.

Azokon a helyeken, ahol eddig ilyen iskolák, vagy iskolai tagozatok nem voltak, bevezetik a nemzetkisebbségi nyelvek oktatását az illető nemzetkisebbségi tanulók számára. A tanfelügyelők a

napokban megkapják az utasításokat, amelyek értelmében olyan tanterveket alkalmaznak, akik a nemzetkisebbségi nyelveket ismerik. Hasonlóképpen utasításokkal látják el a tanfelügyelőket az állami iskolai kisebbségi tagozatok, valamint a nemzetkisebbségi nyelvű magán- és felekezeti iskolák beiratkozására vonatkozólag is.

Egyes vidékeken a tanítóképzői intézetekben ugyancsak bevezetik a nemzetkisebbségi nyelvek oktatását. A tanítóképzők mellett működő gyakorlóiskolákban tanszéket létesítenek, amely a tanszemélyzetet a nemzetkisebbségi nyelvekre oktatja.

A német püspöki kar szembeszáll a fokozódó egyház-üldözéssel

Berlinből jelentik: A fuldai püspöki konferencia folyamánaként most vasárnap olvasák fel a németországi katolikus templomokban a németországi püspökök legújabb pásztorlevelét, amely az osztrák templomokban nem kerül ismertetésre, mert az osztrák püspökök nem vettek részt a fuldai püspöki értekezleten. A pásztorlevél megállapítja, hogy

az egyház elleni küzdelem a régi birodalomban az eddiginél is hevesebb lett.

A harc végső célja, hogy bevezessenek egy új hitet, amelynek semmi köze nincs a túlvilági életbe vetett hithez. A pásztorlevél utal Spral dr., Rottenburg katolikus püspökének kijelzésére és megemlíti a pápa elleni támadásokat. Megállapítja, hogy a jövőbeli Németország leszögezi majd, hogy a pápa minden intézkedése és kinyilatkoztatása csak a katolikus hit fentartását és megőrzését szolgálta Németországban.

A pásztorlevél megemlíti, hogy a német házassági törvényt a katolikus egyház sohasem fogja elismerni.

A katolikus egyház nem irányul a német állam ellen, mert az egyház is a bolsevizmus legengesztelhetetlenebb ellenfele. Végül hangsúlyozza a pásztorlevél, hogy

a püspökök soha nem tesznek semmitféle engedményt a hitvallás, vagy az egyház jogainak tekintetében.

Szendrey Mihály kihallgatáson jelent meg dr. Marta tartományi kormányzó az aradi magyar színjátszás ügyében

Temesvárról jelentik: Dr. Marta Alexandru királyi helytartó keddi fogadónapján több küldöttség tisztelgett a kormányzóságon. A Kereskedők Egyesülete és a Bánsági Kereskedelmi Testület Szövetségének küldöttsége Oprea Ion elnök vezetésével jelent meg és a királyi helytartót kinevezése, valamint névnapja alkalmával üdvözölte. A munkakamara Roscoban Gheorghe elnök és Popovici Ionel főtitkár, a linnai polgárság pedig Ciobanu főesperes vezetésével tisztelgett a helytartónál. Megjelent a királyi helytartó előtt Szendrey Mihály volt színigazgató is.

Az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetett Szendrey Mihállyal, aki elmondta, hogy reá nézve nagy hatást gyakorolt a királyi helytartó rendkívüli figyelme, amellyel az temesvári magyar színészet sorsáról és helyzetéről meghallgatta és kérvényét ívessen átveve kiadta a kulturális ügyeknek, hogy azt alaposan áttanulmányozza kulturális ügyosztály vezetője, dr. T. Emil készíti el a kérvény ügyében a véleményezést. Szendrey Mihály különben elmondja, hogy

dr. Marta Alexandru bírályi helytartó a nemzetkisebbségi színház színvonalát biztosítani akarja.

A királyi helytartó ígérete elégséges ahhoz, hogy azokat akiket a magyar színház ügye érdeklődéssel tölt el, megnyugtassa. Az ígéret reményt nyújt arra, hogy végre gyökeresen rendeződjék a két város magyar színjátszásának kérdése. Szendrey Mihály hosszú szünet után az évtizedek tapasztalatát és hatalmas akarását egyesítve, olyan magyar színház megteremtésére készül, amely méltó kiadvány a magyar kultúra múltjához.

Londonba utazott a francia külügyi bizottság elnöke

Párisból jelentik: Henry Berenger, a francia külügyi bizottság elnöke Londonba utazott, hogy résztvegyen azon a kormányközi értekezleten, amely a politikai menekültek ügyét intézi el. Mielőtt eltávozott volna a francia fővárosból, utasításokat kapott a külügyminisztertől.

CENTRAL: 5, 7 1/2 és 9-30 órákor
Megoldó esetén a kertben

ZARAH LEANDER

gyönyörű kiállítású filmje, a

LA HABANERA

nagyon tetszik a bemutató közönségének.

Különleges téma
Különleges szereplők
Különleges tájak
Különleges felvételek
Különleges zene.

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre ... 840 lei Negyedévre 210 lei.
Félévre ... 420 Egy hónapra 70

Acél-alagut London alatt

A jövő légiháborúja elleni védekezés egyre több gondot okoz a zsúfolt világvárosok vezetőinek. Gondoskodniuk kell hirtelen légitámadás esetére olyan védelmi berendezésekről, amelyek az uccákon tartózkodó százazrek számára is azonnali menedéket nyújtanak.

Ezzel kapcsolatban érdekes terv merült fel most az angol külügyminisztérium légvédelmi osztályánál és a tervet rövidesen meg is valósítják.

London alatt hatalmas légvédelmi alagutat építenek. Az alagut terve eredetileg a Nemzetközi Tudományos Békabizottságtól származik és kivételével tekintélyes angol professzorokat és mérnököket bíztak meg.

Az alagutakat acébból építik és teljesen lakályosan rendezik be.

Többek között villanyvilágítás, gáztűzhelyek és vízvezeték is lesz benne. Az előirányzott költségek olyan hatalmas összeget tesznek ki, hogy abból London minden egyes lakosára 11 font esik.

Mint emlékeztetés a világháború alatt az utóbbiak egyetlen légvédelmi fedezéke a föld-alagut volt, a jövőben azonban ezt a föld alatti alagutakat a célra igénybevenni, ellenséges bombatámadás esetén is biztosítja a forgalom zavartalan lebonyolítását — alább is a föld alatt.

— IDŐJÓSLAT: Felhős égbolt, a hőmérséklet kissé csökken.

— Zürichi tőzsdeárlat: Páris 11.94 és fél, London 21.30, Newyork 439 és egyenlő, Brüsszel 74.10, Milánó 23.07 és fél, Amszterdam 238.85, Berlin 175.70, Prága 15.08, Varsó 82.30, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— Petrescu-Comnen külügyminiszter Genfben utazik. Bucuresti. Petrescu-Comnen külügyminiszter szeptember 7-én Genfben utazik, ahol részvesz a Népszövetség 18-ik közgyűlésén.

— Bucurestibe érkeztek a chisinaui helytartói helikopterben résztvevő miniszterek. Bucuresti. A kormány tagjai, akik tegnap Chisinauban résztvettek Dinu Simian Nistru tartományi királyi helytartó beiktatásának ünnepségén, ma reggel visszatértek a fővárosba. Eugen Titeanu sajtó- és propagandaügyi miniszter a LARES társaság gépén utazott vissza a fővárosba. A gépet Bazu Cantacuzino vezette.

— Döntés előtt az aradmegyei tisztviselőkar új beosztásának ügye. Ismeretes, hogy az új közigazgatási törvény értelmében a megyei prefekturák munkaköre jelentősen lecsökkent és így a tisztviselők számát is a jelenlegi létszám alatt határozták meg. Amikor Marta Alexandru dr. királyi helytartó hétfőn Aradon járt, elsősorban arról kívánt tájékozódni, hogy az aradmegyei prefektúra új tisztviselő-beosztása miképpen történik meg és hogy az Aradon maradó létszámon felüli tisztviselőket hol és miképpen foglalkoztassák a tartományi helytartóságon és a helyi közigazgatásban. Ugyáltszik a kormányzó kellőképpen tájékozódott a helyzetről, mert csütörtökre érkezőleg hívott össze Temesvárra, amelyen most már véglegesen döntenek a megyei tisztviselői kar végleges beosztását illetően. Az érkezőleg résztvesz Dobriceanu Mihail aradmegyei prefektus, aki jelenleg Bucurestiben tartózkodik, de holnap már Temesvárra érkezik.

— Mussolini elhelyezte az „afrikai minisztérium” alapkövét. Róma. Mussolini olasz miniszterelnök tegnap délelőtt ünnepélyes formák között helyezte el az „afrikai minisztérium” épületének alapkövét. Az új épület Róma egyik legdiszesebb helyén nyer elhelyezést. Mussolini az építkezésnél foglalkoztatott munkások lelkes ünnepségekben részesítették. Minden valószínűség szerint az új minisztérium palotája 1941-ben kerül felavatásra.

— Ovodai oktatók nem lehetnek elemiskolai tanítók. Bucuresti. A nemzetevelésiügyi minisztérium rendeletet bocsátott ki, amely megtiltja a tantervnek, hogy az ovodákban át lépjenek az elemi oktatásba, vagy megfordítva.

ŐSZI RUHA KOSZTUM ÉS KABÁT SZÖVET-DIVATUJDONSÁGOK

legnagyobb választéka, legjobb minőség, legolcsóbb árban

SZMUTNY

nődivat- és kiegészítő áruházában Str. Metlanu 2-4.

— MUNKAADÓK FIGYELMÉBE! Az aradi munkakamara közli, hogy egyes munkaadók téves értelmezés folytán elbocsátják munkásaikat, akik a kötelező katonai előképzés szolgálatára jelentkeznek. Felhívja a munkakamara a munkaadók figyelmét, hogy számukra kötelező az alkalmazottak katonai előképzését lehetővé tenni és erre minden támogatást meg kell adni. Ellenkező esetben a munkaszerződéseket módosító törvény intézkedése szerint kártérítésre kötelezhetők.

Weisz Istvánné

angol-francia női szabószága. Str. Eminescu 15. Telefon 19-11.

— A nemzetközi helyzet miatt... London. A yorkshirei iparosok tanulmányi utazást terveztek Németországba. Az utazást most a nemzetközi eseményekre való tekintettel elhalasztották.

— Felfüggesztett hatósági orvosok. Bucuresti. A közegészségügyi minisztérium büntetésből felfüggesztette állásukból dr. Taufer Rudolf calarasi és Saravan Adriana dr. motiui orvosokat, akik megtagadták a szolgálatot a kórházak ragályos osztályán.

T. tűzifavevőimet kérem,

hogy téli faszükségeikről alanti okok miatt mielőbb gondoskodni szíveskedjenek:

1. Még rövid ideig jutányos árban vásárolhat telepemen lévő készletből.
2. Kedvezőbb a beszerzés addig, amíg a jó idő tart, a szállítás és beraktározás miatt is.
3. Esetleges vagon- és áruhiány miatt, későbbi időpontban csak mérsékelt igényeknek tudnak megfelelni.

Auficht fatelep, Str. Dim. Raicu 15-17. szám. Telefon: 10-69.

Ez Amerika:

— Én visszamegyek a gyermekrablókhoz; ott nem tejbegrizt, hanem whiskyt adtak vacsorára!

— Ismét átveszi hivataát a pénzügyminiszter. Bucurestiből jelentik: Mircea Canciov pénzügyminiszter, aki betegszabadságát külföldön töltötte, teljesen felgyógyultan csütörtökre, vagy pénteken visszaérkezik az országba. A pénzügyminiszter nyomban ezután átveszi a minisztérium vezetését.

— A temesvári királyi helytartóság kabinetfőnökkel. A királyi helytartóságon két új kabinetfőnök működik. Az egyik Prosteau Coriolan végzett joghallgató, aki mint Marta Alexandru dr. királyi helytartó kabinetfőnöke Munteanu Tiberiu kabinetfőnökkel együtt dolgozik. Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezérutká kabinetfőnöke Jucu Cornel végzett joghallgató.

— Pénteken érkeznek Aradra a kisantant körrepülő verseny résztvevői. A kisantant körrepülőverseny résztvevői a rossz időjárás miatt egy nap késéssel érkeznek utjuk során Aradra. Tegnap reggel indultak el a gépek a csehszlovákiai Zsolnáról és Kolozsvár érintésével ugyanaznap estéjén megérkeztek Bucurestibe. Ma reggel rajtolnak a repülők Belgrád felé, ahonnan csak a holnap nap folyamán, pénteken szállnak le az aradi repülőállomáson, hogy rövid pihenő után folytassák utjukat végcéljuk, Prága irányába.

— Az aradi katolikus elemi iskolában (Str. I. Calvin 22.) a beiratásokat ma, szeptember 1-én, továbbá 2-án és 3-án délelőtt 9-12-ig, délután 5-7-ig végzik. A szülők személyes jelentkezését és az I. osztályba kerülő fiúk bemutatását kéri az igazgatóság.

— Dr. Sámson bőrgyógyász rendeléseit megkezdte, Str. Eminescu 30., Ortutay-palota.

— Lansbury Budapest. Budapest. Az angol politikai élet ismert vezető személyisége, Lansbury, kedd délután óta a magyar fővárosban tartózkodik. Szerda délelőtt Eckhardt Tibort kereste fel, akivel hosszasan elbeszélgetett. Ezután felkereste a magyar szociáldemokrata párt képviselőit. Délben Kornis Gyula képviselőházi elnöknel villásreggelizett, majd csütörtökre Imrédy miniszterelnököt látogatta meg és a beszélgetés hosszától függ, hogy Kánya külügyminiszterrel ebéd előtt találkozik-e, vagy a közös ebédén fog vele tanácskozni. Lansbury a magyar külügyi társaság vendége és a társaság csütörtök este vacsorát ad tiszteletére.

Őszi divat szövetujdonságok beérkeztek

Weisz uriszabó

S r. Eminescu 15. Telefon 19 41.

— Fiatal írókból álló expedíciót vezet Ázsiába egy magyar tudós. Rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a „Délibáb” új száma, amely nagy tevékenységben és gazdag tartalommal jelent meg.

— UJ FELLENDÜLÉS A NEMZETKÖZI GAZDASÁGI ÉLET LATHATÁRÁN. Nemzetközi viszonylatban ismét a gazdasági élet fellendüléséről és azokról a tünetekről beszélnek, amelyek erre a fellendülésre engednek következtetni. Az Egyesült Államokban a termelés irányzata növekedésben van és általában bizakodó hangulat lett urrú szakmai körökben.

— Földcsuszamlás Mandzsuriában 60 halottal. Londonból jelentik: Tokiói jelentés szerint Mandzsuriában Chu To állomáson óriási földcsuszamlás történt, amelynek következtében az állomáson dolgozó munkások a romok alá kerültek. Eddig 66 halottat és 10 súlyos sebesültet hoztak elő a romok alól.

— Dr. Krausz Szidónia és Dr. Steiner Jenő újból rendelkeznek. Új telefon szám: 2647.

— ÖNÁLLÓ PLÉBANIÁT KÉR A MOSÓCZY-TELEP KATOLIKUS LAKOSSÁGA. A gáji plébánia-változással kapcsolatban ismét felvetődött a gondolat, hogy Aradváros másik külvárosi egyházközségének, a Mosóczy-telepi hívek számára is plébániát létesítsenek. Az ott élő katolikus hívek annak az óhajuknak adtak kifejezést, hogy önálló plébánia keretében intézhessék az egyházi életüket. Pázsiny Bonaventura dr. rendfőnök és Lakatos Ottó dr. aradi plébános a Mosóczy-telepi katolikus hívek óhaját tolmácsolták dr. Pacha Agoston megyéspüspökhöz is, aki elvben hozzájárult az önálló Mosóczy-telepi plébánia létesítéséhez. Feltétel képpen közölte, hogy a Mosóczy-telepi plébánia létesítése csak a létfenntartási alap előteremtésétől függ. Miután ez a kérdés is megoldást nyert, — akkor már semmi akadály sem lehet, hogy a Mosóczy-telepen is létesítsenek plébániát.

— UJRA MÜKÖDIK A VEZUV. Rómából jelentik: A Vezuv megfigyelőállomásának jelentése szerint tegnap este 8 óra tájban a tűzhányó kisebb krátere működni kezdett. A kráter előbb kódorabokat lövelt ki, majd percekint 200 méteres gyorsasággal nekiindult a lávafolyam és előntötte a hegység északi lejtőjét.

Kalmár József Electro-technikai vállalat, Rádiók

Str. Bratianu 1. Tel. 11-10.

legmodernebb hálózati és telepes gépek, hangszórók, accumulatorok, csere és javítás, csillárak és electromotorok, kerékpárok, Aladdin petróleumlámpák és főzők. — Nagy választék. — Szolid árak. — Pontos kiszolgálás.

Forgalmizavarokat okozott Beszarábiában az árvíz

Bucurestiből jelentik: Beszarábia középső területein tegnap óta nagy esőzések vannak. A tartós eső következtében a vasúti közlekedésben zavarok állottak be, így többek között Basarabasca és Cainar-Chisinau között. A CFR vezérigazgatóságához beérkezett távirati jelentések szerint az árvíz Schinoasa és Basarabasca állomások között teljesen elborította a vasúti pályatestet. A 457. és 461-es kilométerkövek közötti szakaszon a forgalmat csak átszállással tudják lebonyolítani. A Zorleni-Basarabasca-vonalon fekvő Jargara és Ciocmaiden között a közlekedést beszüntették.

— Tartományi rendőrfelügyelőséget szervez a belügyminisztérium. Bucurestiből jelentik: Călinescu Armand belügyminiszter tegnap rendeletet írt alá, amelyben a közigazgatási törvény 54-ik szakaszával összhangban elrendeli a tartományi rendőrfelügyelőségek felállítását. A rendelet értelmében a jövőben tíz tartományi rendőrfelügyelőség fog működni a királyi helytartók mellett.

— Tizenhárom kisebbségi közigazgatási tisztviselőt helyeztek vissza a belügyminiszter. Gyergyószentmiklósról jelentik: Megírtuk, hogy a belügyminiszter Csikme-gye prefektusának előterjesztésére a román nyelv elég-telen tudása miatt tizenhárom gyergyószentmiklósai vá-rosi tisztviselőt, községi jegyzőt és tükárt elbocsátott. Az elmozdított tisztviselők bemutatatták román nyelvtu-dásukat igazoló bizonyítványukat a belügyminisztérium-ban és Călinescu miniszter visszahelyezte őket álla-sukba.

— A Városi Zenedében (Str. Consistoriului 4), az Aradon egyedül autorizált zenei tanintézetben, megkezdődtek a beiratások.

— A Bucuresti—Arad—Budapest légiközlekedés új rendje. Megírtuk, hogy a magyar repülőtársaság, a MALERT, szeptember 1-től kezdődően beszüntette a Budapest—Bucuresti járatot. Megírtuk azt is, hogy szó van arról, hogy a MALERT gépei helyett a német Lufthansa bonyolítaná le természetesen a LARES-szel karöltve a Bucuresti és Budapest közötti légiforgalmat. A tárgyalások megindultak a német repülő-társasággal és mindaddig, amíg végleges megegyezésre nem jutnak ebben a kérdésben, Budapestről Bucuresti felé és vi-szont egyedül a LARES gépei közlekednek és pedig olyan formán, hogy minden hét hétfő, szerda és péntek-jén Budapest felől indulnak a gépek, kedden, csü-törtökön és szombaton pedig Bucurestiből szállnak fel a repülőgépek Arad érintésével Budapest irányába.

— Levélhordozói állások. A postavezérigazgatóság az érdekeltek tudomására hozza, hogy a postai szolgáltnál üresedésben van több levélhordói, futári és vo-nalmunkási állás. Az állás elnyerésére irányuló kérvé-nyeket az illetők lakhelyük postahivatalához nyújtják be legkésőbb szeptember hó 10-ig, ahol különben min-den ilyenirányú felvilágosítást megkapnak. A kérésekre adandó választ ugyancsak a helyi postahivatalok út-ján közli a postavezérigazgatóság az érdekeltekkel.

— A „România de Vest” szerkesztőségét vasárnap avatják fel. A „România de Vest” című napilap kerül-leti szerkesztőségét és kiadóhivatalát vasárnap, szeptem-ber 4-én a belvárosi Ungureanu-uca 9. szám alatti he-lyiségben déli tízenként órákor avatják fel. A felavatáson megjelenik a „România” című fővárosi napilap igazga-tója, Petrescu Cezar, azonkívül Anastasiu Raoul, a sa-jtószerkesztő igazgatója is. A lap a temesi kerületre és Bl-harvármegyére terjed ki, a szerkesztőséget Banciulescu Ion kartársunk, a román újságírók szindikátusának al-elnöke vezeti.

Szülők figyelmébe! Legizlésebb gyermekruhákat, kabátokat és elő-ruhákat, pellerint, kötényt, méret után legolcsóbban készíti **MARIETTA** gyermek- és nőruha-szalonn, Str. Eminescu 10. sz.

— Új gyilkos sugarakat találtak fel. Szegeden Papp László tizenkilencéves rádiótechnikus és Kókay István feltalálták a DK-sugarat. Ez a sugár megoldja a fé-meket, négy méternyi távolságról elpusztít minden élő-lényt. A sugárral meg tudják állítani az autók motor-jait is.

— A Párisi Divat szeptemberi száma ismét remek tartalommal jelent meg. A közelgő őszi szezon megfelelően szép kosztümök, elegáns szövetruhák, célszerű sport- és kirándulóruhák rajzai és álmosszerű menyasszonyi ruhák modelljei nagy változatosságban találhatók a Párisi Di-vat oldalain.

Nyugalomba vonult a gáji plébános

Aradváros egyik külvárosában, a Gájban élő kato-likus hívek egyházi életében nagy változás történt: a hosszú évek óta hivatását hiven teljesítő, közszerefet-nek örvendő plébánosukat leváltották. Somogyi Gusztáv gáji plébános 24 esztendőig szolgálta a gáji plébá-nián a katolikus társadalmat, amelyért mindig, minden körülmények között lelkesen, odaadón küzdött. Az idős plébánost Pazsitny Bonaventura minorita rendfőnök elő-terjesztésére Pacha Ágoston dr. megyéspüspök mentet-te fel a súlyos, nagy gondot okozó munka alól. Somogyi Gusztáv egészségi állapotának leromlása miatt kell, hogy nyugalomba vonuljon. A lugosi minorita rendházba, pap-társai szerető körébe tér vissza, hogy megrongált egész-ségét helyreállíthassa és megérdemelt nyugalomban pl-henhesse ki az elmúlt esztendőket fáradaimait.

A gáji hívek szeretettel s tisztelettel vették körül az idős plébánost, aki éppen olyan odaadással szerette híveit, mint a jó pásztor a nyáját. A gáji plébániához csaknem 4000 katolikus hívő tartozik: csak Gájban 2500 főnyi katolikus él. — Szentpálon, amely szintén e plébánia körzetéhez tartozik, 1500 római katolikus hívő él és Buzsákon 130 katolikus tartozik a gáji plébániához. Nyilvánvaló, hogy e csaknem 4000 főnyi hívősereg lelki vezetése, irányítása s az egyházi teendők elvégzése még egy fiatal ember munkabírását és lelkierőjét is próbára teszi. Éppen ezért a minorita rendfőnök előterjesztésére két minorita szerzetest rendeltek a gáji plébániára a lel-készít teendők végzésére.

A gáji plébániát ezentúl Szalay Albert minorita ál-dozópap vezeti. Őt nevezte ki az egyházhatalóság a gáji plébánia adminisztrátorának és melléje osztották segéd-lelkészi minőségben Mezey Tibor minorita szerzetest. Szalay Albertet és Mezey Tibor segédlelkészt szeptem-ber első napjaiban iktatják be új hivatalába.

Itt írjuk meg, hogy a romániai minorita rendtarto-mány kebelében az évi szokásos áthelyezések során a következő változások történtek: Győrffy Imrét Kézdi-vásárhelyről Aradra, Siszmann Gedeont Nagybanjá-ról Aradra, Ádám Károlyt Aradról Kézdivásárhelyre, Mezey Tibort Nagybanjárról Arad-Gájba és végül dr. Kulcsár Mihályt Aradról Nagybanjárra helyezték át hittudományi főiskolai tanári minőségben.

Bundák és mindennemű szőrmék

nagy választékban, javítások és alakítások rendkívüli olcsó szezon előtti árakon

IUGA szűcsnél Arad, Str. Matianu 15.

— KÁRTÉRÍTÉST KAPNAK A HÖSI HALÁLT HALT ÚJSÁGÍRÓK CSALÁDTAGJAI. Budapestről je-lentik: Jólértésült körökben úgy tudják, hogy az állam kártérítést ad a debreceni repülőgépkatasztrófa újságíró-áldozatai családtagjainak. A kérdést a kormány minisz-tertanácsai határozattal rendezi, mert a halálgép uta-sai nem voltak biztosítva. A kártérítés összege megkö-zelíti a halálos szerencsétlenség esetén járó 30 ezer pen-gő (egymillió lei) biztosítási összeget. Nem hivatalos for-mában már közölték a tragikus véget ért újságírók csa-ládtagjaival a kormány elhatározását.

— Az Oppel-művek alapítója meghalt. Bécsben hat-vanhárom éves korában meghalt Oppel Frigyes, az Op-pel-művek megalapítója és elnöke.

— Lebontják a két „octogont.” Hónapokkal ezelőtt történt, hogy a városrendészeti munkaterv végrehajtása során elhatározták a Szentháromság szobor, illetve a katolikus templom előtt, az ut-test közepére épített bódék, ugynevezett „octo-gon” lebontását. A határozatot most hajtják vég-re és a két elárúsítóbódé most már eltűnik a fő-utvonról.

— Feltalálták a mesterséges gabonát. Angol vegyé-szek oldották meg a nagy problémát és ma már ott tartanak, hogy akár mindennap arathatnak a — laborató-riumban. Az egész világ mezőgazdaságát forradalmasí-tó felfedezésről érdekes képes riportban számol meg gróf Bethlen Margit remek képeslapjának, az „Ünnep”-nek most megjelent új száma. A 68 oldalas albumalku „Ü-nnep” ezuttal is gazdag tárházát nyújtja a szórakoztató olvasnivalóknak és gyönyörű képeknek. Egy szám ára 15 lei. Főelárúsító: Journal Import, Nagyvárad, Bul. Reg. Ferdinand 46.

— A hangyák életéből. A bibliai időkől kezdve nap-jainkig a bölcselek és természetbuvárok egész sora pró-bálta már leleplezni annak a csodálatos harmóniának a titkát, amely a hangyaállam milliókat számláló lakóit kormányozza. Ezeknek az apró lényeknek nyüzsgő bi-rodalmába enged bepillantást az a szenzációs képekkel illusztrált cikk, amely Tolnai Világlapja legújabb szá-mában megjelent.

FLINTKOTE

ideális aszfalt emulzió mindennemű szige-telési munkálathoz.

FLINTKOTE

Shell gyártmány.

Hogy bizonyos legyen afelől, hogy valódi és eredeti anyagot vásárolj kérjen köz-vetlen szállítást a romániai vezérképvi-selő raktáraiból:

FRAJII KLEINER

Bucuresti, Strada Culmea Vechi No. 2
Galati, Strada Mare No. 75

Miért kérik a régi nyugtákat az aradi rádióhivatalban azoktól akik lemondják az előfizetést?

Kaptuk az alábbi levelet:

— „Ez év folyamán az Aradi Közlöny több ízben beszámolt arról, hogy a rádiótársaság aradi fiókja egyé-sektől azon a címen, hogy hátralékos díjak vannak, olyan időre is inkasszált rádióelőfizetési díjakat, ami-korra az illetők eleget tettek fizetési kötelezettségeik-nek. Igen jól emlékszem, hogy az Aradi Közlöny erről szóló cikkében Furnica Alexandru postafőnök ur nyí-latkozatot tett, amelyben arra hivatkozott, hogy ilyen esetek csak a több évvel ezelőtti időben fordulhattak elő, mert az utóbbi hónapokban új rendszer szerint könyvel a rádiótársaság, az új rend szerint minden egyes előfizetőnek külön kartotéklapja van a fióknál is, Bucurestiben a központnál is, a nyugtákat minden három hónapban Bucurestiből küldik ki inkasszó vé-gett az egyes fiókokhoz, tehát kizárt dolog, hogy a rá-diótársaság kétszer követeljen ugyanarra az i-jelenlegi rend alkalmazása mellett előfizetési t.

Miért van akkor az, hogy azoktól az előfiz-akik töröltetni akarják magukat a rádióelőfizetéstől, az aradi rádióhivatal nemcsak az ugynevezett rád-zolvány bemutatását kívánja, hanem azt is, hogy gyék be és mutassák fel minden egyes nyugtájuk, amelyeket a rendes negyedévi díjak kifizetésekor a rá-diótársaságtól kaptak? Mi történik akkor, hogyha az előfizető elveszítette és nem tudja bemutatni ezeket a nyugtákat? Talán csak nem az történik, hogy abban az esetben „büntetésből” megegyezzen ki kell fizetnie a ne-gyedévi 150 leles díjakat? Mi szükség van arra, hogy a rádióiroda tisztviselője kezébe kapja ezeket a nyug-tákat, mikor minden egyes fizetést pontosan bejegyez-nek minden egyes előfizető kartotékjára úgy itt, mint Bucurestiben?

Nem hiszem, hogy erre szükség volna és kérem Furnica postafőnök urat, legyen kegyes intézkedni, hogy az aradi rádióiroda ne molesztálja szükségtelenül az előfizetéseket lemondó feleket azzal, hogy régi nyugták előkeresésével töltseik idejüket. Azt ugyanis fel sem tételezhetjük, hogy abban az esetben, ha a fél nem tudja a kellő időre előkeresni a nyugtát, még egy-szer megfizettetik vele az elvesztett nyugtán, vagy nyugtákon szereplő összeget. Ez ugyanis súlyos igaz-ságtalanság volna és könnyen igazolható volna abban az esetben, ha a hiányzó nyugta mégis előkerülne és nem volna métség, hogy hivatali tévedés történt. Nem volna métség már csak azért sem, mert a kartoték-rendszer, valamint a rádiótársaság által alkalmazott gépkönyvelés kizár minden tévedést.”

Egy régi előfizető

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

FÖLDES gyógyszer-tár, Str. Eminescu.
KÁRPÁTI gyógyszer-tár, Bul. Reg. Ferdinand
ROZSNYAI gyógyszer-tár, Piața Avram Iancu.
(Tel.: 15—00.)

CINEMA „SCALA”

5, 7.15 és 9.30-kor

Tel: 20—10.

Napon'a:

100 férfi és 1 lány

Deanna Durbin és Leopold Stokowsky
világláger filmje

Kisérő műsor: Joe Luis és SCHMELLING
világbajnoki döntője és új Paramount hirdető

Értesitem igen tisztelt
vendégeimet, hogy
szepember 1-től az

éttermem mindennap reggelig nyitva.

Szombat-vasárnap hajnalban
korhelylevelek. Külön terem.
Jazz és cigányzene. Tízlelettel:

Auer János

Impozáns keretek között tartja meg zászlószentelési ünnepségét az aradi Katolikus Népszövetség ifjúsági tagozata

**Táborig mise az AAC sporttelepen. Diszeloadás az Iparos Otthonban.
Számos vidéki küldöttség jelenik meg az ünnepségen**

Az aradi katolikus népszövetség ifjúsági tagozata vasárnap délelőtt 10 órakor fényes külsőségek között szenteli fel zászlóját. Az ünnepség az Aradi Atlétikai Club Teodor Serb-uccai sporttelepén tábori misével kezdődik, melyet dr. Pazsity Bonaventura minorita rendfőnök celebrál fényes papi segédlettel. A szentmise alatt a rendfőnök pápai áldást oszt a híveknek és a Jézus Szíve templomi énekkar és a katolikus népszövetség ifjúságának egyesített énekara énekel. Az evangéliumkor a központi Népszövetség főtákará, Fodor József mond ünnepi szentbeszédet. Az ünnepség kezdetekor Oláh Ferenc minorita, az egyet lelkész-igazgatója ismerteti a nap jelentőségét és üdvözlí a hatóságok képviselőit, valamint a küldöttségeket és a megjelenteket. A mise befejezésekor dr. Pazsity Bonaventura rendfőnök a diszelmelvénnyhez lép és felszenteli a művészi

kivitelű zászlót, mely után kezdődik a zászlószegnek beverése.

Az ünnepség délelben százeritikes bankettel folytatódik az egyesület helyiségében (Minorita-palota, I. em.) és itt üdvözlí az összes testületet, illetve azok képviselőit. Este az Iparos Otthon disztermében diszeloadás keretében bemutatja az egyesület műkedvelő gárdája Paul Anthelme világhírű színművét, „Az abé”-t.

A zászlószentelési-bizottság közli, hogy esős idő esetén az ünnepség templomi része a minorita-templomban 10 órási mise keretében fog lezajlani, míg a szegbeverési aktus az Iparos Otthon disztermében 11 órakor kezdődik. Ugyancsak kéri a rendezőség az érdeklődőket, hogy helyeiket legkésőbb fél 10 óráig elfoglalni szíveskedjenek.

Hatvanmillió látogatóra számít Newyork az 1939. szeptemberében megnyíló világkiállítás

*Tizenkétezer ember dolgozik
a kiállítás építkezésénél*

Newyorkból jelentik: Mához egy évre, valószínűleg szeptemberében nyílik meg Newyorkban a földékség legnagyobb és legmerészebb kiállítása. Amerika földjén ötvenöt nemzet áll ki nemes versengésre. Így megmutassák a világnak, mennyire hasznos tagjai az emberi közösségnek s milyen helyet foglalnak el a civilizációt szolgáló, különböző ipar és kultúra fejlődését biztosító tudományok terén.

Amit a huszadik század eddig technikában, tudományban, művészi izlésben elért, az itt összegyűjtve, a modern reklámtudomány minden vonal- és fényhatásbeli fogásai kíséretében tárul majd az ámuló látogató elé. Sőt még ennél is több!

A jövőt akarja bemutatni Newyork

Az amerikai közvélemény a nem valami kitűnően sikerült párisi világkiállítást a „mult próbálkozásának” tekinti. A legutóbbi és méreteiben annyira imponáló glasgowi angol kiállítást a „jelen keresztmetszetének” nevezte s ez már egymagában is nagy elismerés volt a világrészeket felölelő angol birodalom teljesítő képességéről.

E két világkiállítással ellentétben a newyorkiak a jövőt akarják bemutatni. Merész vállalkozás, de minden bizonnyal sikerül nekik. Arra törekednek, hogy csak olyat mutassanak be, ami eddig még nem volt s ami majd döntő módon hat a mindennapi élet következő évtizedeire.

A kiállítás egyik szervezője a nagy program ismertetése közben e néhány szóval érzékeltette a rendezőség álmát.

— Végtelenül boldogok lennénk, ha olyasmi kerülne nálunk kiállításra először — mielőtt még azt bárki is látta volna, — mint a merőlegesen fel- és leszállni tudó, kis családi repülőgép, a zsebhen hordható dróttalan telefon, a tökéletes televízió, a tüdővész elleni szérum s ha egyáltalán van ilyen: a rákbetegség kórokozója s annak megfelelő ellenszere. Ilyesmik a mi álmaink nevébbjái.

— De bizonnyal ezer és ezerszáma érkeznek majd olyan találmányok, amikre nem is gondolunk s közülük kettő-három határmegyét jelent majd az emberi társadalom fejlődésében. Például az ezerszázalékos biztonság léghajítókészülék visszaadná az emberiség nyugalmát és milliárdos tőkéket felemészítő vakondépítkezések helyett új utakat, egészségügyi intézményeket és napos, kertes lakóházakat lehetne százezerszáma emelni...

Tehát Newyork egy év múlva be akarja mutatni, hogy a következő évtizedekben milyen irányban fejlődik az élet üteme. Azt akarják elérni, hogy aki ezt a méreteiben és célkitűzéseiben páratlanul merész kiállítást nem látta, — az lemarad a kenyérért, a kényelmesebb és biztonságosabb életért folyó versenyfutásban.

Amerikát közelebb hozzák a kontinenshez

Közel ezernyolcszáz katasztrális hold területen már meg is kezdtek az alapozó munkálatokat. Newyorktól autóval negyven percrenyire fekvő Flushing Meadows-ban jelölték ki a „történelem legnagyobb beszámolójának” helyét. Bizony, ez elég messze van. Olyasféle mintha Budapest Vác környékén rendezné a Nemzetközi Vásárt. Azonban, aki a helyi viszonyokkal ismerős, az cseppet sem csodálkozik ezen a távolságon. Ugyanis Newyork területén ilyen összefüggő, szabad helyet lehetlenség találni s ha elméletben akadna is, csillagászati számokat kérnének érte használati díjként — per sze dollárokkban.

Azonban nem kell félni az amerikaiakat. Már is hatalmas munka folyik, hogy a látogatókat a földön, a levegőben és a föld alatt a leggyorsabban és a legkényelmesebben a helyszínre szállítsák.

Magán a kiállítás területén máris tizenkétezer munkás dolgozik. Egész hadsereg! S ez a szám a közelgő idő arányában csak növekedik.

Mr. Grover Whalen, a kiállítás elnöke most mutatta be a sajtónak a kiállítás kicsinyített mását.

Érdekes, hogy Amerika után a főhelyet Anglia és Itália kapta. Mindkét állam pavillonjának már a modelje is kész. Anglia hatalmas, több mint száz méter magas acélépülete néz majd farkasszemet az olaszok meszeszerű, szín- és fényhatásokra törekvő palotájával, amelynek jobb oldaláról egyébként a szírvány minden színében játszó vizzuhatag ömlik majd állandóan alá.

Magyarország szerepét a kiállításon — a rövid bemutató keretében — nem tudtam megbízható mértékben ellenőrizni. Erről legközelebb.

Egyébként ötvenmillió belföldi és tízmillió külföldi látogatóra számít Newyork a kiállítás alkalmával. Hogy a külföldiek jövetelét biztosítsák, egész különleges utazási kedvezményeket, olcsó és jó elszállásolást biztosítanak számukra.

Amint Mr. Whalen kijelentette, nemcsak a jövőt, hanem Amerikát is közelebb akarják hozni a Föld többi népehez. Olcsón, kényelmesen, barátságos alapon.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

A Gazdasági Egyesület aradmegyei tagozatának közleményei A talaj vízmentesítéséről

Esős időszakokban, amilyen az idei augusztus hava volt, sok gazdának gyűlik meg a baja a termőföldjein meggyűlt esővízzel. Vannak megyénkben olyan nagy összefüggő területek, amelyeken már a rendes mennyiségű téli csapadék is sok kisebb-nagyobb gödörben fut össze, lehetetlenné teszi az idejében való talajmunkát, vagy ha a vetés már az ősszel megtörtént, kipusztítja a vetést és aratásig a vizet jobban tűrő gyomnövényeknek ad helyet.

Az ilyen vadvizet területek nem jelentenek gazdasági értéket. Ha jobb földek között vannak, akkor mégiscsak évről-évre meg kell őket a többivel együtt munkálni, be kell vetni, bár a gazda tudja, hogy 5 év közül négyben nem fognak termést hozni. Ezért minden tulajdonos megállapíthatja, hogy az ilyen területek egy szerepelnek a gazda vagyonában, mint valami évről-évre huzódó drága kamat mellett felvett kölcsön, amely a jövedelem egy részét felemészti.

Az okos gazda letörleszti a súlyos kölcsönöket és eltünteti földjeiről a vizes foltokat, ha csak lehetséges.

Nagyobb területek lecsapolása nyílt árkokkal, vagy esetlegesen égetett cserépből készült csöveknek lefektetésével, az úgynevezett alagcsövezéssel vihető keresztül. Az utóbbi eljárás a mai nehéz gazdasági helyzetben túlságosan drága. A nyílt árkokkal való lecsapolás is csak ott lesz lehetséges, ahonnan a vizet van hova levezetni. Kiszáradnak egymagukban ritkán valósíthatják meg az ilyen vízlevezetést. A vizet rendszerint messzire, több tulajdonos területén keresztül kell levezetni. De ezek a többi tulajdonosok is rendszerint érdekelve vannak a dologban, mert hiszen az ő földjeik is szenvednek a víztől. A gazdakörök hivatása az ilyen esetekben az, hogy az érdekeltséget megállapítsák, a munkálatok terveinek elkészítésére szakértőkkel érintkezésbe lépjenek és a hatósági engedélyezést a végrehajtáshoz megszerezzék.

A költségek elbírálása körül a következő számítás fontolandó meg:

Egy kat. hold föld értékét vegyük példánkban 46 ezer leinek. Ez a föld közepes esztendőben 2000 lei tiszta jövedelmet hoz (ha a termés értékéből a munka és egyéb termelési költségeket leszámítjuk). Ez megfelel 12,5 százalékos jövedelmezésnek. A táblán levő vizes folt területe kat. holdra átszámítva mintegy 1600 lei évi termelési költségünkbe kerül (szántás, vetés, adó, általános kiadások) és nem hoz semmit. Tehát, ha ezúttal is a fenti 12,5 százalékos kamatozással számolunk, akkor is 12.800 lei tőke utáni kamatterhet jelent kárunkra. Ha tehát ennek a területnek víztelenítésével el tudjuk azt érní, hogy veszteség helyett belőle is évi 2000 lei jövedelmünk legyen, erre akár annyit is áldozhatnánk, amennyi a fent kimutatott tehertételnek és az előtte említett vagyontertelnek az összege, tehát holdanként 28.000 leit. Ennyit azonban senki sem fog egy nagyobb terület megjavítására áldozni ott, ahol 16.000 leiert jó földet vásárolhat. De annyit már bátran rászánhat, amennyi a földnek az ára, tehát holdanként 16.000 leit, azaz négyyszögölenként 10 leit. Mert azt is számításba kell venni, hogy ezáltal a földek többi, vízmentes része is növekszik értékben, mert művelését a vizes foltok nem akadályozzák.

Az esetek legnagyobb részében a víztelenítési munkálatok a fenti végletes számoknál sokkal, de sokkal olcsóbban hajthatók végre, holdanként 1—2 ezer lei költséggel, sőt még olcsóbban is. Világos, hogy az ilyen talajjavítás rendkívül jó befektetés.

Olyan esetekben, amikor az árkokkal való víztelenítés nem vihető keresztül, vagy ha csak kisebb, elszigetelt vizes foltokról van szó, a gödröknek földdel való feltöltését is keresztülvihetjük. A téli hónapok alatt a legtöbb gazdának van erre ideje s ha nem is egyszerre, de néhány év alatt sokat javíthat vízjárta földjein. Egy köbméter földnek kiásása és odafuvarosába mintegy 20 leibe kerül (önköltségi áron) tehát egy hold földnek 10 centiméterrel való feltöltése mintegy 12.000 leibe kerül. A gödröket ennél rendszerint magasabbra kell feltölteni, 25—30 centiméterre. Nagyobb területeken azért az ilyen munka nem ajánlható.

Gazdaköreink megkeresésére egyetünk készségesen közbenjár, hogy ott, ahol ilyenfajta talajjavító munkák keresztülvitelét kívánják, a gazdák helyszíni szemlén alapján szakértői tanácsot kapjanak.

PENSIÓBAN

lakás és teljes ellátás nem kerül többre,
mint szállodába egymagában a szoba

**Ha Budapestre jön, lakjon a
Belvárosi Pensióban**

IV., Veres Pálné uca 10., félmelet,

a Belváros szívében.

Hideg-melegvíz, központi fűtés, kiváló kiszolgálás

SPORT KÖZLÖNY

Herzog Edvin a magyar nemzeti liga megbízásából Bucurestiben tárgyal a román sportvezetőkkel

A legfontosabb nemzetközi futball-kérdéseket vitatják meg

Bucuresti. A fővárosban várják Herzog Edvinnek, a magyar nemzeti liga megbízottjának érkezését, akinek leutazását a mértékadó magyar sportfórumok jelezték. Herzog Edvin, a nemzetközi labdarugó-viszonyok kitűnő ismerője, megbízást kapott a magyar szövetségtől, hogy Bucurestiben több fontos futball-ügyet tárgyaljon le és intézzon el. A legfontosabb, elintézésre váró ügyek a következők:

1. Az október 15-16-iki román-magyar A) és B) válogatott mérkőzések véglegesítése.
2. Valamennyi, román és magyar sportegyesület között még fennálló viszály vagy

elintézetlen ügy rendezése.

3. Közös nemzetközi program kidolgozása.
4. A Középeurópai Kupával kapcsolatosan felmerült incidensek ügyeinek végleges lezárása.
5. Ugyancsak a KK-val kapcsolatosan az olasz szövetség állásfoglalásával kapcsolatosan előállott helyzet megvitatása.

A fentiekben kívül Herzog Edvin még a Venus vezetőivel is tárgyalásokat kezd a Venus részére nemzetközi mérkőzések lebonyolítása érdekében.

Watson: 1603 cm. (sullyal) és egyéb athéni eredmények az amerikai atléták vendégszereplése alkalmával

Athén. Az amerikai atléták vendégszereplése óriási érdeklődés mellett folyt le (első nap 20 ezer, másodnap 35 ezer (1) nézője volt a versenyeknek és az eredmények is jók. A következők nyerték az egyes számokat:

400 m. gát: Patterson 53.4 mp. 800 m.: Beetham 1 p. 57.5 mp. Sulydobás: Watson 1603 cm. 200 m.: Ellerbee 21.7 mp. Gerelyvetés: Papageorgiu 6173 cm. 5000 m.: Rice 15 p. 31.8 mp. Magasugrás: Watson 185 cm. 4x100 m.: USA 42.7 mp. Rudugrás: Wardedam 411 cm. 110 m. gát: Wolcott 15.3 mp. 400 m.: Howells 49.2 mp. Hármassugrás: Palamiotis 1416 cm. Diszkosz: Syllas 4781 cm. 200 m. gát: Wolcott 26 mp. 100 m.: Ellerbee 10.8 mp. Svédstaféta: USA 2 p. 03.6 mp.

Nagyon sok

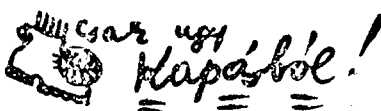
fejtörést okoz a szövetség illetékes faktorainak a másodosztályú bajnokság ügye és az anyagi rész elrendezése. Az elmúlt bajnokságban ugyanis a most beosztott három vidéki csapat (RAC, Concordia, Frontiera), közül csak a RAC szerepelt és míg a pécskai csapat díjmentesen jött Aradra vendégszereplésére, addig az aradi ellenfeleknek 400 lejt térített mérkőzésenként. Ez a térítés persze nem fedezte a kiutazó aradi csapat költségeit és az aradi egyesületek idén nem akarnak ilyen módon a vidéki csapatokkal játszani, hanem követelik, hogy a teljes kiutazási költségeiket megtérítsék. Erről azonban a vidéki egyesületek hallani sem akarnak és azt hangoztatják, hogy elég áldozatot hoznak, ők akkor, amikor teljesen díjmentesen jönnek be az aradi mérkőzésekre.

Tipikusan olyan eset ez, amikor majdnem mindkét félnek igaza van, ugyanis a vidéki csapatoknak egy-egy szezonban 4-5 ízben is kell utazniuk, amiért térítést nem kapnak, de ezt az összeget némiképpen fedezni tudják az otthon megrendezett mérkőzések bevételei és a vendégcsapatoknak kifizetett térítés különbözteteiből. Az aradi csapatok költségei pl. Pécskára közel 1000 lejt tesznek ki, tehát az eddigi 400 lejes térítés mellett több mint megégszer annyit fizettek rá az Aradon megrendezett mérkőzések bevételeiből, mert az aradi mérkőzések bevételei a legtöbb esetben még a költségeket sem hozzák be.

A szövetség keddi ülésén nem hozott végleges döntést a másodosztályú mérkőzések anyagi térítése ügyében, csak az őszi bajnoki sorsolást ejtette meg, tekintve, hogy a három vidéki egyesület megbízottai nem voltak Aradon. Közölte a szövetség az aradi egyesületek megbízottaival, hogy egyesületenként egy-egy 2-2 tagú delegációt küldjenek a szövetség jövőheti ülésére, ugyanakkor be rendelik a vidéki egyesületek megbízottait is és megkísérlik, hogy megegyezést létesítsenek. Amennyiben a kölcsönös megegyezés nem jönne létre, úgy a szövetség fog hatáskörén belül fix térítési összeget megállapítani. Módot kell találnia a szövetségnek arra, hogy ezt a kérdést az egyesületek megegyezésére rendezze.

Vasárnap bonyolítják le a Sparta körmérkőzéseinek döntőit

Mint ismeretes, az agilis Sparta sportegyesület lábátört játékosa Matolcsik István kezelési költségének javára körmérkőzést rendez az Unirea, Gaiana és Fortuna csapatainak bevonásával. A körmérkőzés első két mérkőzését már lebonyolították és azon az Unirea és Gaiana kvalifikáltak magukat a döntőre, miután előbbi a Spartát, utóbbi pedig a Fortunát győzte le. Vasárnap — miután a szövetség programot nem csinált — a Sparta megrendezi a Gloria pályán a jótékonycélú körmérkőzés döntőit, amelyen előbb a Sparta és a Fortuna játszanak a harmadik helyért, azután pedig az Unirea és a Gaiana bonyolítják le a döntőt. A mérkőzések 15.15 óra, illetve 17.00 órai kezdettel kerülnek lejátszásra.

Asbóth József, a rendkívül tehetséges fiatal magyar teniszező nyerte meg Magyarország 1938. évi teniszbajnokságának férfi egyes versenyét. A döntőben Mitics Iugosláv ellen játszott és 6:2, 1:2 állásnál a mérkőzés az eső miatt félbeszakadt, majd Mitics, akinek el kellett utaznia, feladta a küzdelmet.

A magyar nemzeti bajnokság góllövő listáján 4 góllal Toldi, Zsengellér, Vermes, Nemes, Pálya és Kiszeley vezet, míg 3-3 góllal Jakab és Hódy szerepelnek.

A MAC 4x1500 méteres stafétája elért és általában között 16 p. 01 mp.-es idő mégis csak az eddigi klubcsapat által a világon elért legjobb eredmény, amiből világrekordnak nem számít.

Az Olimpia csapata vasárnapról elmaradt mérkőzését szeptember 4-én bonyolítja le Brádon a Mica ellen. Az anyagi térítés ügyét Ferdinand Gheorghe szövetségi útkár intézi el, aki szerdán Brádra utazott.

Ellhard és Firea, a két román atléta, akik részt vesznek a párisi atletikai európa-bajnoki versenyen, már el is utaztak Párisba. Ellhard a rudugrásban, Firea pedig a távgyaloglásban áll starthoz.

O Szombaton és vasárnap Budapesten vendégszerepelnek az Európát járó amerikai uszók. Az USA—Magyarország kétnapos uszómérkőzés mellett két USA—Európa-válogatott számot is bonyolítanak le és pedig 200 m. gyorsuszást, valamint a 4x100 méteres gyorsuszó stafétát. A versenyen a most már felgyógyult Csik dr. is starthoz áll.

O Tilea dr.: „Ez az én csapatom.” Az egyik fővárosi sportlap közli a jugoszláv B) válogatott elleni csapatot, amely a lap szerint a következő volna: Iordachescu — Sfera, Felecan I. — Barbulescu, Dobra, Nistor — Bogdan, Moldoveanu, Marksteiner, Stefanescu, Capusan, Tilea Viorel dr. a labdarugó szövetség elnöke rendkívül meglepődött ezzel az összetétellel és kijelentette, hogy ez a csapat kitűnő eredményre képes.

A hegyekben — a tengeren én megvédek

Állandó kísérője én legyek

Előkészületek a szeptember 8.-i országos evezősbajnokságra

Az országos evezősbajnokságokat Öfelsége II. Carol király elnökletével bonyolítják le Constanța-ban, ahol ez alkalommal nagyszabású vízi ünnepségeket is rendeznek. Az eredeti terv szerint augusztus 15-én kellett volna megtartani a vízi sportok ünnepnapját, azonban Öfelsége Maria anyakirályné halála alkalmával elrendelt udvari gyász miatt ezek az ünnepségek elmaradtak, illetve szeptember 8-ára halasztották. Öfelsége II. Carol király ezidőtájt Carmen Sylva és Eforia között fekvő tengerparti kastélyában tartózkodik, úgyhogy személyes jelenlétével is kitünteti a vízi sportok művelőit.

A versenyek színhelyeül, a hírek szerint, a constantai kikötőnek a fővárház s a világítótorony között elterülő öblöt választották, amelynek nagy mélységű, de rendkívül csendes vize alkalmas mindennemű vízversenyek megtartására. Az egész napot betöltő ünnepségek alkalmával a vízisport minden ága bemutatásra kerül. A csónak-kategóriák valamennyi fajtája indul ez alkalommal a vitorlázó-sport, motoroscsónak-verseny is szerepel az ünnepség programjában. A program külön fénypontja lesz a remek 15 ezer tonnás „Transsylvania” román óceánjáró gőzös felavatása. A hajó beszentelése után a nagyközönség szakszerű magyarázat mellett megtekintheti az ujonnan felépült hajót. A késő esti órákban szemkápráztató tűzijáték lesz a Fekete-tengeren és ez a pazar, színpompás játék fejezi be a víziünnepségeket, amelynek keretében az aradi evezős klubok versenyevezősei is részt vesznek. Az országos evezősbajnokságokon a bucurestii vízisport szakértők megálapítása szerint is, Aradváros evezősei szép győzelmekkel szerepelhetnek.

O Az egyik fővárosi sportlap összeállította az első nemzeti bajnoki forduló után a hét tizenegyet, vagyis a legjobbnak vélt heti csapatot. A lap szerint ez a következő: Pavlovici — Cotruța, Albu — Demetrovici, Pop III., Bofa — Orza, Ploesteanu, Marinescu, Praszler, Gica Popescu.

O Bindeát megdorgálták. A Ripensia válogatott szélsőcsatárát, Bindeát, a Benus elleni mérkőzésen Xifando játékezőt kiállította. A nemzetközi bajnokság fegyelmi bizottsága Bindeát dorgálásra ítélte.

O Meghalt Fischera, a békeévek legnagyobb osztrák csatára. Fischera annakidején a WAC, majd a WAF-ban játszott középsatárt és számos esetben volt osztrák válogatott. Elfeledve, 50 éves korában most Bécsben meghalt.

O Bucuresti győzött a három város mérkőzésében. Znaimban vasárnap befejezték a Bucuresti, Brünn és Pozsony között vívott teniszmérkőzést. A románok és a brünniek is 5:0 arányban verték Pozsonyt, míg egymással 2:2-re játszottak, minthogy azonban a bucurestiek több gómet nyertek, mint a brünniek, őket hirdették ki győzteseknek.

A Svábhegyi Szanatórium

Budapest

Budapest centrumától 12 percre fekszik. Kúrája pontos betartása mellett élvezheti egy ragyogó világváros összes örömeit. Mérsékelt utószájon árad. (Igazgató főorvos: dr. Györki Béla).

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Hárommillió köbméterrel csökkent az európai fakivitel

Bucurestiből jelentik: A nemzetközi fabizottság (CIB) titkársága most hozta nyilvánosságra a nemzetközi, illetve európai faforgalom első félévi mérlegét. A termelő államok kivitele a hat hónap leforgása alatt 9.808.172 köbméter volt, szemben az elmúlt év hasonló időszakában exportált 12.787.362 köbméter faanyaggal. A hanyatlás tehát közel 3 millió köbméter, százalékban kifejezve 23,3 százalék. Elsősorban a fűrészáru kivitel

hanyatlott, viszont a tűzfű fakivitele 101.876 köbméterrel emelkedett. Az export lebonyolításánál a termelő országok sorrendje a következő (a CIB keretén belül): Lengyelország, Románia, Csehszlovákia, Jugoszlávia és Ausztria. Ezek az országok együttesen 4.503.538 köbméter árut, — csaknem 1 millióval kevesebbet, mint tavaly — szállítottak külföldre.

Megszervezik a kereskedelmi békéltető bíróságokat

A nemzetgazdasági minisztérium szakbizottságot delegált, amelynek feladatát olyan rendelet-törvény előkészítése képezi, amely a kereskedők között felmerülő vitás kérdések eldöntését külön békéltető bíróságok hatáskörébe utalja. Ezek a bíróságok a kereskedelmi és iparkamarák mellett működnek. Arra nézve, hogy milyen összetételű lesz a bíróság, mindmáig nem döntöttek. Az a rendkívül fontos kérdés is eldöntésre vár még, hogy a békéltető bíróságok ítéletei ellen hova for-

dulhatnak a peres felek jogorvoslatért. Valószínű, hogy a kamarák szövetsége mellett felebbezési bíróságot állítanak fel, amelyek ítéletei ellen a törvényszékekhez, illetve a táblákhoz lesz felfolyamodásnak helye. A kormánynak az a terve, hogy ezekkel a békéltető bíróságokkal a kereskedők között felmerülő perek gyors és szakavatott elbírálást fognak nyerni, ami az egész gazdasági életre kedvező kihatással lesz.

Három évre állapítják meg a földbérletárakat

A földművelésügyi minisztérium körrendeletet adott ki az alárendelt hatóságokhoz. Ennek értelmében a földbérletek árát három évre meg kell határozni. Ott, ahol ez nem történt meg, sürgősen össze kell állítani az ármeghatározó bizottságokat, amelyek a mezőgazdasági kamarák szövetségének ellenőrzése alatt fognak dolgozni.

Csakis új zsákok használhatók liszt csomagolására

A közegészségügyi minisztérium rendelkezést hozott nyilvánosságra a liszt csomagolásának szabályozásáról. A rendelkezés értelmében liszt csomagolására — akár raktározás, akár szállítás céljaira — csakis új papírszákok használhatók, illetve megfelelő juta-zsákok, ha ezek megfelelnek az egészségügyi követelményeknek. A liszt csomagolásánál felhasznált zsákok csak egyetlen alkalommal vehetők igénybe. Teljességgel kiküszöböljük a régi juta-, kender-, stb. zsákok használatát.

Tartott árak, emelkedő irányzat a kompenzációs árfolyamok terén

A kompenzációs árfolyamok piaca megelégnél, általában a kivitel tekintetében általános tartózkodás észlelhető. A kivihető készletekkel rendelkező cégek és vállalkozók nem kúrik le magukat külföldi szállításokra. Angliai viszonyban a font kompenzációs árfolyama 870—880 lei, egyéb viszonyban 870—880 lei volt. Az árfolyamok tulajdonképpen csak névértéket képviselnek, mert eladás nem igen történik.

= **Bánsági gabonapiac.** A buza irányzata lanya, míg a kukorica irányzata szilárd a bánsági gabonapiacra. A piaci árak a következők: buza hetvennyolc kilós 385, tengeri 340, zab 440, új lencse 450—500, takarmányárpa 340, tavaszi árpa 370, korpa 270, bánsági repce 580, káposzta repce 600, kismalmi liszt a 30-70-es beosztásból 760, nagymalmi liszt 780 lei százkilónként. Új vörös lóheremag 20 és lucernamag 30 lei kilónként.

= **Október 1-ig fizethetők kedvezményekkel a régi vámbírságok.** Bucurestiből jelentik: A vámvezérgazgatósághoz számos kérelem érkezett a régebbi vámbírságok mérséklése érdekében. A törvény ugyanis csak október 1-ig engedélyezi a kedvezményes feltételekkel való kiegyenlítést és ezután semmiféle kedvezmény nem engedélyezhető.

Az árueosztás megkönnyítése érdekében új alapokra helyezik a vásárokat

Abban a hosszas küzdelemben, amelyet a kormány és a hivatalos szervek folytatnak a drágaság legyőzése érdekében, a nemzetgazdasági minisztérium arra a megállapításra jutott, hogy az árak emelkedésének jórészt az az oka, hogy a termelő és fogyasztó közé igen sok közvetítő személy kapcsolódik be. Evégett a kormány elhatározta, hogy az árueosztást gyökeresen átszervezi.

Ezt a kérdést is külön szakbizottság tanulmányozza, amely a tervezetet nagyrésztben már ki is dolgozta. Eszerint az árueosztást négy szerv útján fogják végezni:

1. Állat-, termény- és áruvásárok útján;
2. Gabona, takarmány és mezőgazdasági termékek vására révén;
3. Élelmiszerek és háztartási cikkek piacán és végül
4. Rampák és szabadraktárak felállításával.

Ezek az eladási szervezetek részletes szabályzat alapján, pontosan meghatározott időkből fognak működni. A jelenlegi kirakó és országos vásárokat is az új rendszerbe fogják beilleszteni.

= **Szeptember negyedikén kezdődik a nemzeti buzaverseny.** Szeptember negyedikén kezdődik meg az ország megyeszékhelyein a nemzeti buzaverseny. A földművelésügyi minisztérium intézkedéseket alkalmazott, hogy a jövő évben hasonló verseny létesíthessék a tengeri számára.

= **Állandóan emelkednek Japán nemzetvédelmi kiadásai.** Tokiói jelentés arról számol be, hogy a jelenleg tanulmányozás alatt álló jövőévi költségvetési kiadási tételek jelentős növekedése jellemzi. Elsősorban a nemzetvédelmi kiadásoknak az emelkedése várható. Japán hivatalos körökben a nemzetvédelmi kiadások további fokozását azonnal magyarázzák, hogy Japánnak lépést kell tartania Anglia és az Egyesült Államok újabb haditengerészeti megvalósításaival.

= **Metánegáz találtak Nagybánya határában.** Szombat délelőtt a Petroşani R. T. nagybányai igazgatóságához jelentés érkezett, amely arról számolt be, hogy a társulat borpataki bányájában, közel a nagybányai határhoz, ismeretlen gáz tört be az egyik tárnába. A gáz a munkások karbidlámpájától meggyulladt és azóta ég. Mivel a tüzet, mely szerencsére a feltörő gáz kis mennyisége miatt nem ölthetett nagyobb mértéket, nem lehetett eloltani, az igazgatóság intézkedésére bizottság szállott ki a helyszínre. Megállapították, hogy a robbantás helyén metánegáz tört be a bányába. Most abban az irányban folytatják a vizsgálatot, hogy vajon a gáz nagy mennyiségben húzódik-e meg a föld alatt.

Jókarban levő

gőzkazán

80—100 cm. fűtőlüllettel, megvételre kerestetik. Ajánlatokat „Posztógyár 1176” jeligén Rudolf Mosse, Sibiu, továbbít.

= **Közszállításokból kizárt vállalatok.** A hivatalos lap 180 vállalat nevét közli, amelyek nem tettek eleget a román elem alkalmaztatásáról szóló törvény rendelkezéseinek. Ezeket a vállalatokat miniszteri rendelkezéssel kizárták az összes közszállításokból.

= **A csehszlovákiai nemzeti bank intézkedése a teaurizálódás megakadályozására.** A csehszlovákiai nemzeti bank szükségesnek látta oly intézkedések alkalmazását, amelyek a teaurizálódási irányzat kedvező levezetését célozzák. Az intézkedésektől a zavarok megelőzését várják.

= **Tanulmányi utazás Görögországba.** A Sfa-tul Negustoresc és a „Görögország Barátai” nevű egyesület, szept. 11—25-ike között tanulmányi társasutazást rendez Görögországba és Istanbulba, a saloni mintavásár megtekintésével. Az utazás részletes programja és feltételei megtudhatók az Aradi Kereskedelmi és Iparkamaránál.

= **A kompenzációs A. és B. listák kibővítése.** Jelentette az Aradi Közlöny, hogy a kompenzációs A. és B. listát több árucikkkel kivitelték. Most került nyilvánosságra az a minisztertanácsi jegyzőkönyv, amely felsorolja a kompenzációs listákra felvevő árucikkek vámtételeit. Az A. listára a következő termékeket vették fel: A vámdíjszabás 30., 42., 49., 105—121., 131—133., 151—158., 163—177., 179., 188., 189., 206—211., 216—219., 253., 238., 258—260., 291., 292., 305., 351., 394., 340—341., 288., 419., 420., 421—422., 435., 471—78., 518., 557., 620., 621., 732—734., 775—793., 824., 825., 827., 919., 1055—1057., 1069—1071., 1077—1078., 1083—1085., 1087., 1088., 1142., 1149., 1159—1161., 1165—1167., 1232, 1278, 1328., 1332—1333, 1364 b., 1365 b., 1381—1382., 1424—1425., 1437., 1597., 1612., 1626., 1668., 1770., 1774., 1778., 818—819. B. lista: 413b., 508—515., 1223, 1271., 1278., 1406., 1773., 1775., 1248.

Rádióműsor

— Romániai rádióműsor. —

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 1.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. Utána háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport vízállásjelentés. 13.25: Déli zene. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.20: Vegyes közlemények, rádió hírek. 19: Időjelzés.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Rendszeres hajójáratok

Északamerika, Kanada, Közép-amerika, Kuba-Mexiko, Dél-amerika, Keletázsia, Ausztrália és Hollandiandiába

Tengeri utazások

18kéltes

Átúlési és sok örömet nyújtanak!

Földközi-tengeri utazások tavasszal és ősszel, Északi-tengeri és atlanti-szigeti utazások, Nyugatindiai utazások, Világkörúti utazások, Utazások Afrika körül valamint olcsó tengerentúli tanulmányi utazások

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaplatók a

Hamburg-Amerika Linie S.A.R.

képviselőtél:

Künstler utazásiroda
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86

Időjárásjelentés. 19.02: Időszerű hírek. 19.15: Táncczene hanglemezek. 20: Emanoil Bucuta előadása. 20.15: Paul Jelescu zongorahangversenye: René Baton-Bretagneban. a) Nyári alkony St. Nazaire-ben; b) Visszatérés a lamdenec-i zárandoklatból; c) Husvétvasárnap a pont-aven-i templom előtti téren; d) Trez-Rouz elhagyott tengerpartján; e) carantec-környékbeli fonóasszonyok; f) Régi postakocsi, utban Muzilac felé. 20.45: Sabina Niculescu hárfahangversenye. (Francia szerzők művei.) 21.15: Művészeti közlemények. 21.30: Zenekari hangverseny. Közreműködik Lisette Dima (ének). 22: Hírek, sporteredmények. 22.20: A hangverseny folytatása. 22.50: Táncczene a sinaia-i kaszinóból. Énekel Gica Petrescu. 23.45: Hírek a külföld számára német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Régi magyarok fürdőzése. (Felolvasás.) 11.45: Magyarország a berlini nemzetközi kézműipari kiállításon. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Csorba Dezső cigányzenekara. 15.35: Hírek. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: Őszi háztartási tanácsadó. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hogyan fér el a gyermek a modern kislakásban? 18.30: Angyal Árpád jazzzenekara játszik. 19.15: Az iskolai rádió. 19.45: Sarki fény.

20.15: Hírek szlovák nyelven. 20.20: Kósa Gy. zongorázik. 20.45: Hunyady Sándor csevegése. 21.10: Hanglemezek. 22.10: Hírek. 22.30: Az 1. honvédszázados zenekara. Szünetben kb. 23: Időjárásjelentés. 23.40: Mohácsi Jenő német nyelvű előadása: „Die ungarische Hymne und ihr Dichter.” (A magyar Himnusz és költője.) 24: Hírek német és olasz nyelven. 0.10: Cigányzene. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 19.15: Jazzzenekar. 19.35: Hanglemezek. 20.50: Kósa György zongorázik. 21.10: Hírek. 21.40: Szavakatok.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 2.

București. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. Utána háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport vízállásjelentés. 13.25: Déli zene. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.20: Közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Időszerű hírek. 19.17: Gica Ștefănescu zenekarának délutáni hangversenye. 20.20: P. P. Panaitescu előadása: Hogyan utaztak régen hazánkban? 20.35: Német dalok: 1. Schumann: Nem hihetem. 2. Von Fielitz: Gretl halála. 3. Schubert: a) A madár; b) Szerenád; c) Szereném. 4. Liszt: Loreley. 21: Brediceanu Tiberiu új dalai. Énekel Alexandru Grozuța. 21.25: Operaelőadás a studióban. Előadásra került: „Tosca” dalmű három felvonásban. Zenéjét szerezte Puccini. „Tosca”-t énekl: Carmen Melis, „Cavaradossi”-t: Pietro Pauli. Közreműködik a milá-

nói Scala ének- és zenekara. Vezényel: Carlo Sabajno. (Hanglemezzelvetéti). Az első felvonás szünetében (22.10—22.25): hírek. A második felvonás szünetében (23.05—23.15): sporthírek. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: A világbirodalom híres testvérpárja. (Felolvasás). 11.45: A belső élet. (Felolvasás). 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Sándor János hegedű, zongora, kísérettel. 13.40: Hírek. 14—15.30: Az 1. határőrezred zenekara. Közben kb. 14.30: Időjelzés, időjárásjelentés. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: A rádió diákfelőrája. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: A cipő története. Várnai Imre előadása. 18.20: Luise Gmeiner Liszt-műveket zongorázik, a magyar-német művészcsere keretében. 19: Sportközlemények. 19.10: Táncczene. 20.15: A rádió külügyi negyedőrája. 20.30: Nagymihályi Sándor előadása Blahánéről. Közreműködik Szilvássy Margit, az Operaház tagja és Kékes Irén (ének). Kísér Mursi Elek cigányzenekara. 21.15: Hírek. 21.35: A rádió szalonzenekara. 22.55: Időjárás. 23: Debreceni zongorahármas. 24: Hírek angol és francia nyelven. 0.10: Cigányzenekar muzsikál. Cselényi József énekel. Éjjel 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 20: Cigányzenekar. 20.30: Az élet paradoxonjai. 21.10: Hanglemezek. 22.25: Hírek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lei. :: szó 2 lei

ALKALMAZÁS

Perfekt ügyes szobalány szeptember 1-re felvétetik. Cím a kiadóban. 5069

Vidéki cukrászdába ügyeskedő keresz-tény, lehetőleg német leányt, ki házi-munkát is végez keresek. Cím a kiadó-ban. 5434

Intelligens urileány pénztárnoknői állást keres. Cím a kiadóba „Intelligens” jelígre kérek. 5431

Keresek fiatal jó főzőnőt nagy fizetéssel. Völ Bohus-palota. III. kapu. No. 3. 5464

Megízható bejárónőt azonnalra feive-szünk. Str. T. Serb 15. 5487

Vasuti szabadleggyel rendelkező, eset-leg nyugdíjas vasúti keresetlik. Cím a kiadóban. 5488

Mindenes szobaleányt kéttagu család-hoz jó fizetéssel alkalmazok. Bul. Dra-galina 4. szám, ajtó 3. 5493

Jó főző mindenest azonnalra keresek. Vulpe. Str. Nicu Stejarel 17b. 5497

Nevelőnői és tanárnői állást keresek vi-dékre. Címeket és teljes válaszokat „Le-lkiismeretes” jelígre a kiadóhivatalba kérem. 5471

Fiatalabb perfekt mindenes szakácsnő gyermektelen házaspárhoz azonnalra felvétetik. Bul. Reg. Ferdinand 19. II. 6.

Egy jobb nő háztartónői állást keres. A háztartás minden ágában jártas, vi-dékre is menne. Címeket a kiadóba. 5476

Nevelőnői állást keres végzett tanítónő-jelölt (vidékre is), ki gyermekek tanítá-sát vállalja. Cím a kiadóban. 5478

OKTATÁS

Magántanulókat előkészít és korrepetá-lást vállal diplomás tanárnő. Cím a ki-adóban. 5495

ELLÁTÁS

Uricsalánál, a Ghiba Birta leányliceum közvetlen szomszédságában, vidéki diák-leány teljes ellátással otthont talál. Címeket „Otthon” jelígre az Aradi Köz-löny kiadója kérek.

1—2 diákleány teljes ellátást nyerhet uricsalánál „Város központjában” jel-lyen. 5600

Uricsalád, saját házzal a központban el-vállal 2 diákot teljes ellátással, zongora használattal, román és francia leckével. Cím a kiadóban. 5494

Kitűnő házikoszt kapható kihordásra is. Str. Grigorie Alexandrescu 7. 5474

LAKÁS

Modern kétszobás, fürdőszobás lakás október 1-re kiadó. Czitrom-ház. Strada Muciu Scaevola 36. 5459

Kiadó ötszobás modern lakás. Megte-kinthető 5—7-ig. Bul. Carol 5. 5454

5-6 szobás lakást keresek azonnalra,

vagy november elsejére, lehetőleg magánház-ban. Címeket ármegje-lőléssel a kiadóba kérek „Mielőbb” jelígre.

Garconlakás: előszoba, tágas lakószoba fürdőszobával azonnalra kiadó. Piața Li-ceului 7.

Különbejáratu butorozott szoba kiadó. Bul. Reg. Maria 15., I. em., 2. 5501

Kétszobás garconlakás Bul. Regele Fer-dinand 45. sz. alatt emeleten kiadó. Ér-deklődni a földszinten. 5490

Lakás, földszinti négyszobás, összes mel-lékkeliségekkel kívánság szerint reno-válva olcsón kiadó. Str. Crisan 5. 5492

Különbejáratu butorozott szoba fürdő-szoba használattal, esetleg teljes ellá-tással kiadó. Str. Paul Chinezul 2. 5495

Egyszobás, fürdőszobás garconlakás I. emeleten kiadó. Str. Eminescu 10. 5469

Keresünk a központban azonnalra ötszo-bás modern, lsszkomfortos lakást. Címeket „Lemnarul”-fatelepe, Calea Saguna 66—70. kérjük leadni. 5433

Kétszobás, konyhás uccal lakás külön udvarban és butorozott szoba csendes magánházban kiadó. Str. Dna Balasa 180. 5472

Butorozott uccal különbejáratu szoba fürdőszoba használattal kiadó. Str. Cos-buc 20. 5462

Kiadó kétszobás lakás, műhelyek és rak-tárak. Érdeklődni Str. Fabricii 18. 5475

Szépen butorozott

alkovos uccai szoba, fürdőszoba használattal szept. 1-re kiadó. Str. Bratianu 2-4, 28. ajtó.

ÜZLET

Évek óta fennálló, bevezetett, jóforgal-mu engros és detailüzlet megbízható tár-sat keres 1 millió 500 ezer lei készpénz-zel, személyes közreműködéssel. Aján-latot „Engros” jelígre a kiadóba. 5498

INGATLAN

Eladó 3 és egynegyed kat. hold szántó-föld, I. osztályu, egy tagban. Bitó-ül-lőben a nagyváradi országot mellett. Kessel Mihály tulajdonos. Glogovác. Str. Lungă 680. 5477

Telek az ujaradi hidhoz vezető főtvona-lon, Calea Romanilor 17., eladó. Bőve-bet Virág építésznél. Bul. Carol 5. 5483

7 kat. hold konyhakerteszeti

tanyáva, 2 km-nyire a várostól, or-szágot mellett, alkalmi áron, sürgősen 250.000 leiért eladó. Bővebbet:

Kiss Lajos „URANUL”

ingatlanirodája Arad, str. Horia 2.

Telefon: 18—21

VÉTEL-ELADÁS

Eladók:

egy eredeti német gyártmányu szá-rító berendezés, kazánnal együtt, egy 700 mm és egy 300 mm szalagtűrészt indítókkal és motorokkal, 6 drb. 6 splendil enyvező vashak és egy ku-koricadaráló. Arad, Str. Consistoru-lul 42. 5451

Eladó: angol zongora. Polyphon. íróas-zatok, írógépek, Meidinger-kályha és kü-lönléle értékes ingóságok. Arad. Strada D-na Balasa 180. 5472

ELADÓK

Ágypárna, tüll-asztalterítők, file-applikációs tüll-terítők, nippalá-valók, diványpár-nák és egyéb kézimunkák

FEKETE

Strada Cosbuc 34 sz.

KÜLÖNFÉLÉK

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ocska butoro-kat, ruhaneműeket, ágyneműt, mat-rácot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket festményeket, hangszereket, makula-turapapírt, ócskavasat, padláshol-mit, — Vásárolok lakásban es pad-láson heverő bármilynemű felesle-ges holmit, lim-lonot stb. Vidékre is megyek. Címeket lakásomra. Le-velezőlap- vagy személyes hívásra hazhoz jövök. Gofdu-ucca 5.

Steiner Sándor.

Telefon 26-16. Telefon 28-16.

Dióhálók, ebédlők,

kombináltszekrény, íróasztalok, osil-lárok, lütfölt öltö-gyruháza, antik ülő-büldermayer ültőgarnitúra, fiókos se-cretair, antik szekrények és vitrinek nagy választékban.

Zálogkölcsonöket

közvetünk. Előlegat adunk, zalog-céduláját olcsón nösszabbiuk.

TEMPO bizományi üzlet, F scher Elíz-palota.

Legújabb jelentéseink:

Anglia állásfoglalása nyomán kissé enyhült a nemzetközi feszültség

„Nincs elkerülhetetlen háború” — írja a francia sajtó. — Berlin derülátó. — Benes csehszlovák köztársasági elnök rádiószózatban ismerteti Prága újabb engedményeit

Az angol Piroska tudja, hogy a farkassal tárgyal

Prágából jelentik: A nemzetiségi tárgyalások új alapja, amelyet Prágában harmadik tárgyalási alaphoz neveztek el és amely Csehszlovákiának kerületekre való beosztását tartalmazza, a keddi minisztertanácson, illetve az azt követő tárgyaláson sem jutott előbbre. Beavatott körökből származó jelentések szerint túlságosan nagy véleményeltérések mutatkoznak a kormánykoalícióban a Hodzsa miniszterelnök által képviselt tervezettel kapcsolatban. Ennek tulajdonítható az a körülmény, hogy Benes köztársasági elnök a miniszteri tanácskozás után a kormány több tagját kihallgatáson fogadta. A cseh sajtó továbbra is éles hangon ír az eseményekről. A „Narodna Novini”-ben Domin képviselő azt írja, hogy

a legnagyobb eréllyel kell az állam tekintélyét fenntartani ott, ahol azt megsértették.

Ennek meg kell történnie még akkor is, ha ostromállapotra kerülne a sor. A „Lidove Noviny” a következőket írja: Chamberlain miniszterelnök próbálkozásai bizonyos mértékben imponálóak. Nem vagyunk azonban megelégedve fáradozásaival mindannyian és

nem vagyunk elragadtatva a módtól, amelyben az angol intések megnyilvánulnak. Az angol Piroska már régen tudja, hogy nem a nagymamával beszél, hanem a farkassal

és mégis illedelmesen ül a széken és beszélget.

A közeli napokban Prágából rádiószózat hangzik el, amelyben ismertetni fogják a csehszlovák kormány harmadik ajánlatát. Ezt a rádióbeszédet Benes köztársasági elnök mondja el. Rádióbeszédében Benes elnök az esetben is ismertetni fogja tervezetét a nyilvánossággal, ha a szudetanémetekkel addig nem jön létre az új tárgyalási alapra vonatkozó megállapodás.

Londoni jelentések arról adnak hírt, hogy Chamberlain miniszterelnök ma reggel a balmorali királyi kastélyba érkezett, ahol még a délelőtti folyamán kihallgatásra jelentkezett uralkodójánál, akinek jelentést tett az angol minisztertanács kedden hozott határozatairól. Sir John Simon angol kincstári kancellár szintén elhagyta Londont és visszautazott Skóciába, hogy folytassa nyári pihenőjét. Newille Henderson berlini angol nagykövet ma délelőtti repülőgépen ugyancsak elutazott Londonból és visszatért Berlinbe. Az angol kormányhoz közelálló lapok csak annyit árulnak el Henderson nagykövet missziójáról, hogy a nagykövet teljesen tájékozva van kormánya fellegásáról és szándékairól. Hangoztatják a londoni lapok, hogy a keddi minisztertanács határozatából világosan kiolvasható az angol kormány szándéka. A „Daily Mail” hangoztatja, hogy

a cseh-kérdést csakis úgy lehet megoldani, ha Prága minél gyorsabban és a legmesszebbmenő engedményeket teszi meg.

Henderson nagykövet Berlinbe történt elutazása előtt a kora délelőtti hosszabb megbeszélést folytatott Halifax lord külügyminiszterrel. Halifax ezután az Egyesült Államok nagykövetét, Kennedyt fogadta kihallgatáson, majd pedig Corbin francia nagykövetet, aki ismertette a külügyminiszter előtt a francia államtá-

nács keddi ülésén elhangzottakat és az ülés határozatait.

Londonból jelentik: A csehszlovák helyzettel kapcsolatban Londonban ma közleményt adtak ki. A hivatalos közlemény bejelenti, hogy a jelenlegi helyzetre való tekintettel illetékes körök arra törekednek, hogy minden irányban meggyugtató intézkedéseket érjenek el és megnyihül a légkör teremtésnek. Hangsúlyozza a hivatalos londoni közlemény, hogy

nem felelnek meg a valóságnak a Németország magatartásáról az utóbbi napokban elterjedt hírek, mert minden ok megvan arra, hogy az eddig tett német hivatalos jelentést bizalommal fogadják.

A prágai kormány új tervéről csak annyit lehet tudni, hogy az kanton-rendszer alapján kívánja megoldani a nehéz kérdéseket. A további részletekről Prágában nem nyilatkoznak, mert nem kívánják azt, hogy a tervet előre megvitassák, mielőtt az teljes részleteiben nyilvánosságra nem kerül.

A Runciman-féle küldöttség titkársága szerda délután 4 órakor szintén a következő hivatalos közleményt adta ki:

Asthor Gwatkin többórás megbeszélést folytatott Henlein Konráddal, Runciman lord pedig Kundt szudetanémet képviselőt fogadta kihallgatáson, később pedig Zajicek német keresztény-szocialista néppárt képviselővel tárgyalt. A megbeszélések kielégítő eredményel zárultak.

Párisban a „Le Temps” nagy cikkben foglalkozik a csehszlovákiai eseményekkel és úgy találja, hogy a hangulat most már derülátó, ami kizárólag az angol kormány diplomáciájának köszönhető.

A francia kormány teljes mértékben helyesli az angol kormány által fogantatott lépéseket és a két ország egymás mellett áll és küzd, mert a cél azonos:

a cél a béke.

A fatalizmus hazug — írja a lap — mert

nincs kikerülhetetlen háború, ahogyan nincsen kikerülhetetlen öngyilkosság sem.

A háború Európa öngyilkossága volna és Európa aligha akar öngyilkos lenni. Hitler kancellár kezében van most Európa békéje és ő többször hangoztatta békeszeretetét és a béke bajnokának nevezte magát. Nem akarunk szavainak öszinteségében kételkedni és hisszük, hogy valóban a békét kívánja, ami mindannyiunknak érdeke. Egyébként még az esetben,

ha az egyik táborban meg volna a háborús szándék, még akkor is elkerülhető a háború

és módot lehet és kell találni arra, hogy a békét minden áron fenntartsuk és megőrizzük.

A német külügyminiszteriumhoz közelálló körök értesülése szerint több mint bizonyos, hogy a hét végén megbeszélés lesz Hitler és Henlein között. Addig a kancellár tanácsosaival alapos tanulmányozás alá veszi az általános külpolitikai helyzetet. Német politikai körökben egyébként derülátóan ítélik meg a szudetanémet-probléma megoldásának lehetőségét.

Kolozsvárra érkezett és a városban töltötte az éjszakát a Lindbergh-házaspár

Kolozsvárról jelentik: Szerda déli 12 óra 25 perckor Lindbergh ezredes gépe — Moszkvából jövet — elhaladt Cetatea Alba felett. A repülőter parancsnokát a légügyi minisztérium távirati uton értesítette a kiváló repülő érkezéséről és utasítást adott az ut szabaddá tételére. Lindbergh gépe pontban délután fél négy órakor jelent meg a szamosfalvi repülőtéren. A helyszínen nagyszámu közönség tartózkodott, mely a kisantant körrepülőverseny résztvevőinek elindulását szemlélte.

A vörös szárnyu kis gép előbb több kört írt le a levegőben, majd simán leereszkedett. Az ezredes és felesége jókedvűen szállt ki a gépből. A közönség soraiból néhányan és a fortorporterek is felvételeket akartak készíteni az illusztris házaspárról, Lindbergh azonban ez ellen tiltakozott. Ugyanekkor

arra kérte a hatóságok vezetőit, hogy ne bocsássanak elé újságírókat, mert nem óhajtat nyilatkozni.

Miután személyesen ellenőrizte gépének ben-

zimmel való megtöltését, bevitte repülőgépét az egyik hangárba. Mielőtt az amerikai ezredes és felesége elhagyta volna a szamosfalvi repülőállomást, mégis sikerült róluk néhány felvételt készíteni, ez azonban csak úgy volt lehetséges, hogy megmagyarázták Lindberghnek, hogy ezek a felvételek kizárólag a szamosfalvi repülő-flottilla számára szükségesek.

Miután Csehszlovákiából kedvezőtlen időjárási viszonyokról érkezett jelentés,

Lindbergh úgy határozott, hogy az éjszakát Kolozsváron tölti.

Érdekes, hogy nem akart szállodában aludni és ezért Hatjegan Iuliu egyetemi tanár ajánlotta fel lakását a világhírű repülőnek és feleségének. Csütörtök reggel Lindberghék folytatják útjukat Prága felé.

Angol demars Rómában

A római angol nagykövet tegnap demarsol nyújtott át Ciano gróf olasz külügyminiszternek az olasz csapatok spanyolországi beavatkozása ügyében. A demars megállapítja, hogy Ciano gróf legutóbbi válasza a spanyol kérdésben nem elégíti ki az angol kormányt.

A Havas-ügynökség jelentése szerint a német közvéleményre mély benyomást gyakorolt az angol minisztertanács határozata. Bizonyosra vehető, hogy Anglia erőves lépése más állásfoglalásra fogja bírni a német birodalom vezetőit. Részletek hiányában német hivatalos körökben arra az álláspontra helyezkednek, hogy mindaddig nem tekinthetik át a helyzetet, amíg Henderson berlini angol nagykövet vissza nem érkezik.

Késelés az aradi főtéren

Rejtélyes merénylet történt szerdán estefelé a város kelős közepén, amelynek áldozata Leising Gavriła 14 éves fiatal gyermek, akit egy hasonló, kora suhanc az Eminescu-ucca és a Bulev. Regina Maria sarka közelében késsel hába szurt. A fiatal fiút gépkocsin azonnal a kórházba szállították, ahol erősen vérző sebet bekötözték, miután azonban a sérülése nem volt súlyosabb természetű, a sebesült fiu a saját lábán hazament. Leising Gavrilát a rendőrség kihallgatta és a fiu kijelentette, hogy támadóját, aki egyébként elmenekült, nem ismeri, sohasem látta és nem tudja, hogy miért követte el tettét.

Kibővítik a sajtó és propaganda állam- titkárság hatáskörét

Bucuresti. A kormányhoz közelálló körök értesülése szerint a sajtó- és propagandaügyi államtitkárság hatáskörét kibővítik, hogy a sajtófelügyelet, országos turista hivatal, rádióleadó és „Rador” távirati iroda munkájának összhangját biztosítsák. Az erre vonatkozó törvénytervezetet — a „Curantul” jelentése szerint — Calinescu belügyminiszter most tanulmányozza. A tervezet jóváhagyásáig már a napokban megtörténik az összes propagandaszervek új munkaprogramjának megállapítása. Ezután egyedül a sajtó- és propagandaügyi államtitkárságon keresztül adják le a különböző minisztériumok híreiket s e célból egy-egy állandó megbízottat küldenek az államtitkárságra.

Önként megszűnik négy száz magyarországi újság

Budapestről jelentik: A sajtórendészeti törvény végrehajtási utasítása szerint augusztus 31-ig kellett az időszaki lapok kiadóinak benyújtaniuk a miniszterelnökségre a lapengedélyek kiadására irányuló kérelmeket. Magyar országon ezidőszáig összesen 1300 időszaki lap jelenik meg. Eddig azonban mindössze 800 kérvény futott be, de számítanak arra, hogy postán még 100 kérvény érkezett a délutáni órákban és így 900 kiadó kéri az engedély megújítását. Ez annyit jelent, hogy már a kérvényezésnél 400 lap önként megszűnik. Január elsejétől kezdve pedig már csak azok az időszaki lapok jelenhetnek meg, amelyeket a miniszterelnökség engedélyez.